

A-18347

Duplum

ÜLELIIDULINE
ÜHTNE
SPORDI
KLASSIFIKATSIOON
1949 - 1953

ULELIIDULINE
ÜHTNE SPORDIKLASSIFIKATSIOON

A-18347

Duplum

NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUV
ULELIIDULINE KEHAKULTUURI- JA SPORDIKOMITEE

**ULELIIDULINE
ÜHTNE
SPORDI-
KLASSIFIKATSIOON**

1949—1953

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS

TALLINN

1950

Originali tiitel:
«Единая всесоюзная спортивная
классификация»

ГИЗ «Физкультура и спорт», 1949

Tõlkinud A. Adari

Illustreerinud V. Tomassov

KINNITANUD

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja
Spordikomitee

UNITE
SPORT-
CLASSIFICATION

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
7864

REKSTI RIIGILIK KIRJASTUS

NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUVA
ULELIIDULISE KEHAKULTUURI- JA SPORDIKOMITEE

KÄSKKIRI

nr. 140

23. veebruarist 1949

UUE ULELIIDULISE UHTSE SPORDIKLASSIFIKATSIOONI JA
UUTE JÄRGUNORMIDE KINNITAMISE KOHTA NSV LIIDUS
HARRASTATAVAIL SPORDIALADEL

Bolševike partei ja Nõukogude valitsus, vaadates kehakultuurile ja spordile kui ühele tähtsale vahendile töötajate kommunistlikus kasvatamises, nende tervistamises ja ettevalmistamises sotsialistlikuks tööks ja oma kodumaa kaitseks, on loonud kõik tingimused spordi massiliseks arendamiseks ja Nõukogude sportlaste saavutuste õitsenguks.

Kuid praegune spordimassilisuse seisukord ja nõukogude rea-sportlaste massi saavutuste tase ei vasta täielikult sotsialistliku kultuuri tõusule meie maal ja neile võimalustele ning ülesandeile, mis partei ja valitsus on seadnud kehakultuuriliikumisele.

Pidades väga tähtsaks spordi massilist levikut kui põhialust Nõukogude sportlaste spordisaavutuste tõusule juhtis UK(b)P Keskkomitee oma määruses tähelepanu kehtiva spordiklassifikatsiooni läbivaatamise vajadusele, et lähendada järgunorme ning -nõudeid üleliidulistele ja rahvusvahelistele spordisaavutustele.

UK(b)P Keskkomitee see määrus, mis on stalinliku hoolitsuse selgeks väljenduseks kehakultuuri ja spordi massilise arenemise eest meie maal, kujutab endast ulatuslikku tegevuskava kõigile kehakultuuriorganisatsioonidele võitluses spordi massikeskise levimise ja selle eest, et Nõukogude sportlased saavutaksid kõige kiiremas korras juhtivad positsioonid maailma spordis ja võidaksid lähimail aastail maailma esivõistlused ning maailmarekordid kõigil tähtsaimil spordialadel.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt 1947. aastal kehistatud üleliiduline ühtne spordiklassifikatsioon, mis määras Nõukogude sportlastele ühtsed sportlikud nimetused ja spordijärgud, samuti ühised järgunormid ning -nõuded kõigil spordialadel meie maal, on etendanud tähtsat osa Nõukogude sportlaste saavutuste taseme tõusus.

Kuid samal ajal ei peegelda praegu kehtivad järgunormid ja -nõuded, eriti aga kõrgemais spordijärkudes, sportlaste juhtivate gruppide spordisaavutuste tõusnud taset ega ole enam progressiivsed. Need ei erguta enam võitlusele spordimeisterlikkuse edasise kasvu, õppetreeninguprotsessi kvaliteedi tõusu ja pedagoogide ning treenerite kaadri töö parandamise eest.

Spordiklassifikatsioon, mis on rajatud sportlaste edutamisele ühest spordijärgust teise vastavalt nende spordisaavutuste kasvule, on võimsaks relvaks, mis ergutab süstemaatilisele sporditreeningule ja õppesportitöö kvaliteedi tõstmisele spordiseksioonides ja on spordiõpetajate ning -treenerite kaadri töö kontrollimise vahendiks.

Eesmärgiga täielikumalt kasutada spordiklassifikatsiooni Nõukogude sportlaste saavutuste tõstmiseks k ä s i n:

1. Kinnitada Õppesportdivalitsuse ja üleliiduliste spordiseksioonide poolt esitatud uue üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhendi ja sellesse klassifikatsiooni võetud spordialade järgunormid ja -nõuded (lisad 1 ja 2).

2. Uue üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhendi panna koos järgunormide ja -nõuetega spordialadel kogu NSV Liidu territooriumil kehtima alates 1. aprillist 1949.

Samast kuupäevast alates tühistada üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhend, järgunormid ja -nõuded, mis kinnitati Üleliidulise Komitee käskkirjaga nr. 132 — 18. II 1947, samuti kõik hiljem kinnitatud täiendused ja muudatused üksikute spordialade järgunormides ning -nõudeis.

3. Uleminekuks uuele spordiklassifikatsioonile kinnitada järgmise korra:

a) kuni 31. märtsini 1949 sportlaste poolt saavutatud sportlikud nimetused ja spordijärgud jätta kehtima;

b) resultaadid, mida sportlased on näidanud 1948. aasta jooksul, lugeda sel juhul, kui need vastavad uue klassifikatsiooni järgunormidele ning nõudeile, klassifikatsiooniresuldaatideks;

c) neil sportlastel, kes 20. märtsiks 1949 pole kogu ulatuses sooritanud järgunorme ning -nõudeid 1947. aasta spordiklassifikat-

siooni alusel, jätkata nende sooritamist vastavalt uue spordiklassifikatsiooni nõudeile;

d) kehakultuuri- ja spordikomiteedel lõpetada 31. märtsiks 1949 asjade vormistamine spordijärkude andmiseks neile sportlastele, kelle kohta asjaajamine kuulus läbivaatamisele enne mainitud tähtaega.

4. Kehakultuuri- ja spordikomiteedel, spordiühingute nõukogudel, ministeeriumide ja ametiasutiste juhtivail kehakultuuriorganeil organiseerida laiaulatuslikku selgitustööd uue spordiklassifikatsiooni propageerimiseks kehakultuurlaste, sportlaste, noorsoo, spordiõpetajate, -treenerite, samuti kehakultuurlaste aktiivi hulgas, kasutades vastavaid abinõusid ka õppesportitöö kvaliteedi tõstmiseks meie maa kehakultuuriorganisatsioonides.

Korraldada 1949. aasta märtsis asutistes kehakultuurlaste ja linnades sportlaste aktiivi nõupidamisi, et tutvustada uut spordiklassifikatsiooni ja et neid mobiliseerida võitlusele uute järgunormide ja -nõuete omandamise ja õppesportitöö organiseerituse ja kvaliteedi parandamise eest kehakultuurikollektiivides.

5. Selgitada sportlastele, õpetajaile ja treenereile, et uue spordiklassifikatsiooni sisseseadmine ja järgunormide ning -nõuete tõstmine esitavad kõrgendatud nõudeid õpetajaile ja treenereile nende töö kvaliteedis ja pedagoogilises oskuses, tõstes ühtlasi iga sportlase vastustust ta spordisaavutuste tõusu eest.

Esimese ja meistersportlaste järgu sportlaste järgunormide tõstmine baseerub juhtivate meistersportlaste saavutustel, seades oma eesmärgiks spordikultuuri igapidise tõstmise, parimate sportlaste eesrindliku sporditehnika ja treeningumeetodite laialdasema kasutuselevõtmise. See ei tohi põhjustada meistersportlaste arvu langust, vaid nende ridade tihenemist selle arvel, et noor spordikaa-der sooritab uusi progressiivseid norme.

6. Kehakultuuri- ja spordikomiteedel ja spordiühingute nõukogudel kindlustada abinõude tarvituselevõtmine, et otsustavalt parandada tööd spordiklassifikatsiooni alal, milleks neil tuleb erilist tähelepanu pöörata sportlaste spordisaavutuste täpsele arveldamisele kehakultuurikollektiivides, spordiühinguis ja kehakultuuri- ja spordikomiteedes.

Spordijärkude ning sportlike nimetuste andmist sportlastele vormistada õigeaegselt, neile järgumärgid ja klassifikatsioonipiletid kätte anda kehakultuurlaste nõupidamistel või võistlustel, järgusportlaste arveldamiseks ning vormistamiseks laialdaselt kaasa tõmmata ühiskondlikku aktiivi, samuti rangelt kontrollida klassifi-

katsiooni juhendi nõuete ja spordialade järgunormide ning -nõuete täitmist.

7. Ulatuslikult kasutada kohalikku ajakirjandust ja raadioring-häälingut, et propageerida uut spordiklassifikatsiooni, korraldades selleks meistersportlaste, kvalifitseeritud sportlaste ja parimate õpetajate ning treenerite esinemisi eesmärgiga vahetada töökogemusi ja selgitada uut klassifikatsiooni.

8. Spordibaaside direktoreil kindlustada 1. aprilliks 1949 hästivormistatud tahvlite väljapanek väljavõtetega juhendist ja vastavas baasis harrastatava spordiala järgunormidega.

9. Kehakultuuri-õppeasutiste direktoreil 1949. aasta märtsi jooksul korraldada kõigi kursuste üliõpilaste hulgas loengute tsükkel spordiklassifikatsioonisse puutuvate küsimuste kohta ja kasutada õppejõudude koosseisu ning üliõpilasi järgunormide ning -nõuete propageerimiseks ja selgitamiseks kehakultuurlaste ja noorsoo hulgas.

10. Spordiajalehtede ja -ajakirjade toimetajail laialdaselt populariseerida uut spordiklassifikatsiooni ja regulaarselt edasi anda parimate õpetajate, treenerite ja kehakultuurikollektiivide töökogemusi järgusportlaste ja meistersportlaste ettevalmistamises.

11. Liiduvabariikide kehakultuuri- ja spordikomiteedel kindlustada 1949. aasta esimese poolaasta jooksul spordiklassifikatsiooni juhendi ja järgunormide kirjastamine vabariigi põhirahvuse keeles. 1. maiks 1949 ette kanda abinõudest, mis on ette võetud uue spordiklassifikatsiooni alal.

12. Kirjastuse „Fizkultura i sport“ direktoril (sm. Toropov) 1. aprilliks 1949 välja anda üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhend tiraažiga 100 000 eksemplari.

13. Paluda ULKNU Keskkomiteed välja anda kommunistlike noorte organisatsioonidele eraldi brošüür üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhendist, samuti anda korraldus uue spordiklassifikatsiooni tutvustamiseks kommunistlike noorte ajakirjanduse veergudel.

14. Kontroll uue spordiklassifikatsiooni sisseseadmise käigu üle panna Õppesportdivalitsusele.

A. APOLLONOV,

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise
Kehakultuuri- ja Spordikomitee esimees

ÜLELIIDULISE ÜHTSE SPORDIKLASSIFIKATSIOONI J U H E N D

Eesmärk ja ülesanded

1. Üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni ülesandeks on:
 - a) panna kehtima ühtsed põhimõtted spordijärkude ja sportlike nimetuste andmisel NSV Liidu sportlastele;
 - b) ergutada Nõukogude sportlaste spordimeisterlikkuse tõusu;
 - c) parandada õppesportitöö kvaliteeti ja edutada uut noorte spordikaadrit;
 - d) hoogustada sportlaste mitmekülgset kehalist ettevalmistust kompleksi „Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks“ alusel;
 - e) organiseerida kvalifitseeritud sportlaste arveldust.

Sportlikud nimetused ja spordijärgud

2. Pannakse kehtima sportlaste järgmine klassifitseerimine:
 - 1) meistersportlane,
 - 2) esimene järk,
 - 3) teine järk,
 - 4) kolmas järk ja
 - 5) nõrke järk.
3. Meistersportlase nimetus on eluagseks austavaks nimetuseks, mis antakse Nõukogude Liidu sportlastele-kodanikele, kes
 - a) on püstitanud mingisugusel spordialal üleliidulise rekordi (tingimusel, et rekordi resultaat vastab meistersportlase normile)
võion võitnud NSV Liidu tšempioni nimetuse (kui näidatud resultaat vastab meistersportlase normile)
või
omab spordisaavutusi, mis on seatud selle nimetuse saamiseks vastaval spordialal,
või
on saavutanud suurt edu rahvusvahelistel võistlustel;
 - b) on täieikult sooritanud VTK kompleksi II astme normid ja saanud vastava märgi,

c) teeb ühiskondlikku tööd kehakultuurikollektiivis, spordiühingus, kehakultuuriorganisatsioonis, armee, lennu- või mereväe abistamise ühingu või kehakultuuri- ja spordikomitees ja kes annab oma kogemusi ja teadmisi edasi noortele.

4. Esimese, teise, kolmanda või noorte järgu sportlase nimetus antakse sportlasele, kes

a) on täitnud vastava spordijärgu normid ja nõuded;

b) on sooritanud VTK kompleksi normid: esimeses järgus II aste, teises ja kolmandas järgus I aste, noorte järgus OVTK aste.

Märkused: 1. Noortele, kellele on antud kolmas ja järgnevad spordijärgud pärast üleminekut täiskasvanute gruppi, antakse üheaastane tähtaeg VTK kompleksi normide sooritamiseks vastavalt selle spordijärgu nõudeile.

2. VTK kompleksi normide sooritamine ei ole kohustuslik üle 36 aastastele maletajaile ja kabetajaile, samuti sportlastele, kes sellest on spordiarstliku kontrolli poolt vabastatud tervisliku seisundi tõttu.

Spordijärgu andmise kord

5. Spordijärku võib anda vähemalt 15-aastasele sportlasele, kes on kehakultuuriorganisatsiooni liige ja kes on täitnud vastavas spordijärgus ettenähtud nõuded.

Noortele antakse üldaluseil ja sõltuvalt näidatud resultaadist spordijärk neil spordialadel, milles resultaate fikseeritakse aja, raskuse või distantsi ühikusi või punktides (silmaades) ja missuguseil aladel noori lubatakse võistelda kehtivate võistlusmääruste järgi.

Ülejäänud spordialadel klassifitseeritakse noori kuni 18 aastaseni ainult noorte spordijärgu andmisega.

Noorte järk antakse ainult mitte üle 18 aastastele sportlastele neil spordialadel, milles nad tohivad võistelda vastavate võistlusmääruste järgi. 18. aastast alates klassifitseeritakse sportlasi ainult kolmandast spordijärgust peale.

6. Spordijärk antakse neil spordialadel, milles kehtivad ühtsed üleliidulised võistlusmäärused.

7. Järgunormid ja -nõuded kõigil NSV Liidus harrastatavail spordialadel kinnitab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee iga nelja aasta peale.

Kohalikel kehakultuuri- ja spordikomiteedel või kehakultuuriorganisatsioonidel on keelatud sisse seada täiendavaid spordijärke või sportlikke nimetusi, samuti muuta kehtivaid järgunorme ja -nõudeid.

8. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvalt Üleliidulisel Kehakultuuri- ja Spordikomiteel igal üksikjuhul luba saades võib sportlasi klassifitseerida mitte üle esimese spordijärgu andmisega neil rahvuslikel spordialadel, milles kehtivad vastava liiduvabariigi kehakultuuri- ja spordikomitee poolt kinnitatud võistlusmäärused.

Järgunormid ja -nõuded rahvuslikel spordialadel töötab välja vastava liiduvabariigi kehakultuuri- ja spordikomitee, esitades need kinnitamiseks NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuval Üleliidulisele Kehakultuuri- ja Spordikomiteele. Need normid ja nõuded kehtivad ainult vastava liiduvabariigi piirides.

9. Üleliiduline ühtne spordiklassifikatsioon seatakse sisse järgmistel spordialadel (vasakul vene- ja paremal eestikeelse tähestiku järgi):

- 1) alpinism,
- 2) korvpall,
- 3) poks,
- 4) klassikaline maadlus,
- 5) vabamaadlus,
- 6) sambo-maadlus,
- 7) jalgrattasport,
- 8) veepall,
- 9) vee-mootorisport,
- 10) õhusport,
- 11) võrkpall,
- 12) võimlemine ja akrobaatika,
- 13) kurnimäng,
- 14) sõudmine (akadeemiline, süstadel ja rahvapaatidel),
- 15) kiiruisutamine,
- 16) ratsasport,
- 17) kergejõustik,
- 18) suusatamissport,
- 19) mootorisport,
- 20) langevarjusport,
- 21) purjetamine ja jääpurjetamine,
- 22) ujumine,
- 23) purilennusport,
- 24) vettehüpped,
- 25) lennusport,
- 26) laskesport,
- 27) jahilaskmine,
- 28) spinningusport,
- 29) tennis,
- 30) lauatenis,
- 31) turism,
- 32) tõstesport,
- 33) väravapall 7 : 7,
- 34) väravapall 11 : 11,
- 35) rugby,
- 36) vehklemine,
- 37) iluuisutamine,
- 38) jalgpall,
- 39) jääpall,
- 40) jäähoki,
- 41) male,
- 42) malekompositsioonid,
- 43) kabe.

- 1) alpinism,
- 2) iluuisutamine,
- 3) jahilaskmine,
- 4) jalgpall,
- 5) jalgrattasport,
- 6) jäähoki,
- 7) jääpall,
- 8) kabe,
- 9) kergejõustik,
- 10) kiiruisutamine,
- 11) klassikaline maadlus,
- 12) korvpall,
- 13) kurnimäng,
- 14) langevarjusport,
- 15) laskesport,
- 16) lauatenis,
- 17) lennusport,
- 18) male,
- 19) malekompositsioonid,
- 20) mootorisport,
- 21) poks,
- 22) purilennusport,
- 23) purjetamine ja jääpurjetamine,
- 24) ratsasport,
- 25) rugby,
- 26) sambo-maadlus,
- 27) spinningusport,
- 28) suusatamissport,
- 29) sõudmine (akadeemiline, süstadel ja rahvapaatidel),
- 30) tennis,
- 31) turism,
- 32) tõstesport,
- 33) ujumine,
- 34) vabamaadlus,
- 35) vee-mootorisport,
- 36) veepall,
- 37) vehklemine,
- 38) vettehüpped,
- 39) võimlemine ja akrobaatika,
- 40) võrkpall,
- 41) väravapall 7 : 7,
- 42) väravapall 11 : 11,
- 43) õhusport.

Sportlike nimetuste ja spordijärkude vormistamise kord

10. Meistersportlase nimetuse annab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee liiduvabariikide, Moskva või Leningradi kehakultuuri- ja spordikomitee taotlusel ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee Õppesportdivalitsuse ettepanekul.

11. Meistersportlase nimetuse saamiseks tuleb NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuval Üleliidulisele Kehakultuuri- ja Spordikomiteele esitada järgmised dokumendid:

- a) kehakultuuri-algorganisatsiooni taotlus;
- b) täidetud ankeet kindlaksmääratud vormi järgi;
- c) vastava vabariikliku kehakultuuri- ja spordikomitee õiendus vastava sportlase spordisaavutuste kohta ja tema karakteristik.

Märkus. Lennuspordialadel esitatakse veel akt piloteerimise tehnikaga kontrollimise kohta.

12. Nõukogude kehakultuurlaste ja NSV Liidu kodanikke häbistavate tegude eest võib NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee sportlaselt meistersportlase nimetuse ära võtta.

13. Esimese spordijärgu kõigil punktis 9 loeteldud spordialadel annab liiduvabariigi, Moskva või Leningradi kehakultuuri- ja spordikomitee oblasti, krai, ANSV või vabariikliku alluvusega linna kehakultuuri- ja spordikomitee ettepanekul.

Märkus. Vene NFSV ja Ukraina NSV kehakultuuri- ja spordikomiteel on lubatud esimese spordijärgu andmise õigus edasi anda suuremate oblastite ja linnade kehakultuuri- ja spordikomiteedele neil spordialadel, milles resultaate mõõdetakse aja, raskuse või distantsi ühikuis või punktides (silmaades).

14. Teise spordijärgu kõigil punktis 9 loeteldud spordialadel annab krai, oblasti, ANSV või vabariikliku alluvusega linna kehakultuuri- ja spordikomitee.

Märkus. Oblasti, krai või ANSV kehakultuuri- ja spordikomiteel on lubatud teise spordijärgu andmise õigus edasi anda üksikuile linnade komiteedele neil spordialadel, milles resultaate mõõdetakse aja, raskuse või distantsi ühikuis või punktides (silmaades).

15. Kolmanda ja noorte spordijärgu annab linna, maakonna või rajooni kehakultuuri- ja spordikomitee, kusjuures nende komiteede nimekirja kinnitab vastava liiduvabariigi, krai, oblasti või ANSV kehakultuuri- ja spordikomitee.

16. Ohu-, langevarju-, purilennu- ja lennuspordis annab esimese ja teise järgu Lennuväe Abistamise Vabatahtliku Ühingu Keskkomitee oma kohaliku organi ettepanekul. Kolmanda spordijärgu annab sama ühingu oblasti või krai komitee.

Ühingu komitee, kes on sportlasele andnud spordijärgu, esitab vastavale kehakultuuri- ja spordikomiteele ära kirja oma korraldusest (määrusest).

17. Spordijärk antakse ainult resultaate alusel, mis on saavutatud ametlikel võistlustel. Võistluste tehnilised tagajärjed peavad olema kinnitatud sama linna või rajooni kehakultuuri- ja spordikomitee poolt, kus võistlused korraldati.

Võistluste kohtunikekogu kas kannab võistluste resultaate võistleja klassifikatsioonipiletile või annab talle välja vastava õienduse.

18. Sportlasi, kes pole kahe kalendriaasta jooksul kinnitanud oma järgu klassifikatsiooni norme või nõudeid, ei lubata edaspidi osa võtta vastavale spordijärgule korraldatavast võistlustest ja nad viiakse üle madalamasse spordijärku.

Kolmanda ja noorte järgu sportlased, kes kahe kalendriaasta jooksul pole kinnitanud oma spordijärku, langevad järguklassifikatsioonist välja.

19. Spordiorganisatsioonid peavad koos taotlusega spordijärgu andmi-

seks esitama vastava rajooni või linna kehakultuuri- ja spordikomiteele kindlaksmääratud kujul arvelduskaardi (lisa 1) ja võistluste protokoll, millele on alla kirjutatud võistluste peakohtunik, või kohtunikekogu õienduse, mis kinnitab sportlase poolt saavutatud resultaati.

20. Kehakultuuri- ja spordikomiteed, kellel on õigus anda vastavat spordijärku, annavad selle pärast esitatud dokumentide kontrollimist sportlasele oma käskkirja alusel, või saavad dokumendid koos vastava taotlusega edasi kõrgemalolevasse kehakultuuri- ja spordikomiteesse.

Ärakiirjad käskkirjadest spordijärgu andmise kohta saadetakse kõrgemalolevasse kehakultuuri- ja spordikomiteesse alluverse korras.

Spordijärgu andmise korra neil spordialadel, mida harrastatakse ainult vastavas vabariigis ja mis ei kuulu üleliidulise spordiklassifikatsiooni alla (rahvuslikud spordialad), määrab vastava vabariigi kehakultuuri- ja spordikomitee.

Klassifikatsioonipiletite ja -märkide väljaandmine

21. Sportlasele, kellele antakse meistersportlase nimetus või esimene, teine või kolmas spordijärk, antakse samal ajal ka ühtset kuju rinnamärk ja klassifikatsioonipilet, mille on kinnitanud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee.

Meistersportlastele antakse peale selle aiatine tõend.

22. Märke ja meistersportlastele tõendeid annab välja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee. Märk ja tõend saadetakse linna või rajooni kehakultuuri- ja spordikomiteesse vastavalt sportlase elukohale, kusjuures mainitud komitee annab need sportlasele kätte.

Klassifikatsioonipileteid annab meistersportlastele välja linna või rajooni kehakultuuri- ja spordikomitee vastavalt sportlase elukohale.

23. Esimese, teise ja kolmanda järgu sportlastele annab märke välja kehakultuuri- ja spordikomitee, kes andis neile spordijärgu. Märk antakse sportlasele kas vahetult või spordikomitee kaudu vastavalt sportlase elukohale.

Klassifikatsioonipileteid annab välja ja märkmeid sportlase üleviimise kohta kõrgemasse spordijärku teeb kehakultuuri- ja spordikomitee vastavalt sportlase elukohale.

24. Noorte järgu sportlastele antakse ainult klassifikatsioonipilet.

25. Sportlasele, kes omab spordijärku mitmel spordialal, antakse siiski ainult üks klassifikatsioonipilet, kuid iga spordiala kohta täidetakse arvelduskaart.

Sportlasel on õigus saada märki kõigi spordialade järgi, milles talle on antud spordijärk.

26. Üleviimise puhul kõrgemasse spordijärku antakse talle vastava spordijärgu jaoks kinnitatud märk. Uut klassifikatsioonipiletit sel juhul välja ei anta.

Klassifikatsioonimärgid ja -piletid antakse välja kindlaksmääratud vormis nimekirja järgi (lisa 2).

27. Noorte, kolmanda, teise, esimese järgu ja meistersportlaste arvelduskaartide ärakiirjad hoitakse alal vastavate linnade kehakultuuri- ja spordikomiteedes.

28. Järgumärgid ja klassifikatsioonipiletid laseb valmistada NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee ja need saadetakse laiali vabariiklikele või viimastega võrdsele komiteele või nende palvel komiteedele, kellel on õigus anda üht või teist spordijärku.

Klassifikatsioonipiletite registreerimine ja alalhoidmine

29. Klassifikatsioonipileti registreerib kehakultuurikollektiiv (kehakultuuriorganisatsioon, spordiühing), mille liikmeks vastav sportlane on. Ima sellela pole pilet kehtiv.

30. Klassifikatsioonipilet on ühtlasi tõendiks, mis annab sportlasele õiguse oma kollektiivi (spordiorganisatsiooni, spordiühingu) nimel osa võtta võistlustest. Selleks esitatakse pilet võistluste kohtunikekogule. Vähemalt oblasti ulatusega võistlustel on klassifikatsioonipileti esitamine kohustuslik kõigile võistlejale.

31. Spordimängudes, maadluses, poksis, vehklemises ja tennisel kantakse klassifikatsioonipiletile kõigi võistluste resultaadid, kusjuures alla kirjutab peetud võistluste pea(vanem)kohtunik. Ülejäänud spordialadel kantakse piletile ainult need resultaadid, mida vastavaie sportlasele on vaja spordijärgu saamiseks või selle säilitamiseks.

32. Spordijärku omav sportlane võtab võistlustest osa ainult selle kehakultuurikollektiivi (spordiühingu, kehakultuuriorganisatsiooni) nimel, mis on märgitud ta klassifikatsioonipiletile ja milles ta on arveldusel.

Elukoha, töö- või õppekoha muutmise puhul saab sportlase võtta uue kehakultuurikollektiivi arveldusele ainult pärast seda, kui ta on eelmise kollektiivi arvelt maha võetud. Selle märgib sportlase klassifikatsioonipiletile vastav kehakultuuri- ja spordikomitee. Kolimisel teise linna või üleminekul teise kollektiivi antakse sportlasele kätte ta arvelduskaart.

Üleminekul teise kehakultuurikollektiivi (kehakultuuriorganisatsiooni) või kolimisel teise linna saab sportlane võistkondlikel võistlustel esineda uue organisatsiooni (linna, oblasti jne.) nimel alles pärast kuuekuist ülemineku-aega. Erand selles tehakse ainult kesk- ja kõrgemate õppeasutuste üliõpilastele, kes asuvad õpinguile või keda pärast õpinguid suunatakse tööle, ja sõjaväelastele, keda teenistuse juhtkond paigutab ümber.

33. Kui vastavas ettevõttes (asutises) ei harrastata seda spordiala, millega sportlane tegeleb, võib ta oma kollektiivi nõukogu (kehakultuuriorganisatsiooni juhtkonna) nõusolekul ja vastava kehakultuuri- ja spordikomitee loal ajutiselt minna arveldusele ka teise kollektiivi (spordiühingu) nimele.

34. Klassifikatsioonipileti või -märgi kaotamise puhul esitab sportlane selle kohta avalduse vastavale kehakultuuri- ja spordikomiteele pileti registreerimise koha järgi ja oma kollektiivi taotluse pileti dublikaadi või uue märgi väljaandmise kohta. Pärast seda antakse talle märk ja klassifikatsioonipilet vastava märkmeaga.

Vanad piletid vahetab vastav kehakultuuri- ja spordikomitee uute vastu pärast seda, kui piletil eraldatud kohad sportlase resultaatide sissekandmiseks osutuvad täidetuks.

Uuele piletile kantakse üle võistluste resultaatide kokkuvõtte uue pileti väljaandmise kuupäevaks.

Klassifikatsiooninimistud

35. Kehakultuuri- ja spordikomiteed, kellel on õigus anda üht või teist spordijärku, koostavad üks kord aastas (seisuga 1. maiks talispordi- ja 1. jaanuariks ülejäänud spordialadel) klassifikatsiooninimistud.

Klassifikatsiooninimistud koostatakse igas spordijärgus ja igal spordialal eraldi. Nimistud alustatakse sportlasega, kes möödunud aastal (hooajal) näitas vastavas spordijärgus parimaid resultate; teised sportlased kantakse nimistusse vastavalt näidatud resultaatide alanemisele.

Neil spordialadel, kus resultaadid tehakse kindlaks saavutatud võitude

põhjal, määravad sportlase järjestuse klassifikatsiooninimistus vastavate kehakultuuri- ja spordikomiteede spordisektsioonid.

36. Võistlusi korraldavad kehakultuuriorganisatsioonid esitavad vastavale kehakultuuri- ja spordikomiteele võistluste protokollid, vastavalt millele sportlastele antakse sama komitee poolt määratud tähtajal üleliidulise klassifikatsiooni spordijärgud.

Aruandluse esitamise kord

37. Liiduvabariikide, Moskva ja Leningradi kehakultuuri- ja spordikomiteed esitavad iga aasta NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Üleliidulisele Kehakultuuri- ja Spordikomiteele koos statistilise aruandlusega nimistud nende sportlaste kohta, kellele nad on andnud esimese spordijärgu, ja aruande-andmed nende sportlaste kohta, kellele on antud teine, kolmas või noorte spordijärk (15. juuliks talvistel ja 1. veebruariks ülejäänud spordialadel). Tähtajad oblastite, maakondade, linnade ja rajoonide kehakultuuri- ja spordikomiteedele sportlaste nimistute esitamiseks määrab vastav vabariiklik kehakultuuri- ja spordikomitee.

38. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee võtab kokku sportlaste arvu spordijärgude järgi ja avaldab trükis nende sportlaste personaalsed nimistud, kes täitsid meistersportlase normid ja nõuded seisuga iga aasta 1. jaanuariks.

Meistersportlased võetakse klassifikatsiooninimistusse ühes spordijärgus vastavalt nende tegelikele resultaatidele antud aastal ja üldistel aluseil lisamärkusega „meistersportlane“.

39. Liiduvabariikide kehakultuuri- ja spordikomiteed avaldavad esimese spordijärgu normid ja nõuded täitnud sportlaste nimistud. Teise ja kolmanda järgu sportlaste nimistud avaldavad vastavad kraide, oblastite, ANSV-de, linnade ja rajoonide kehakultuuri- ja spordikomiteed.

ÕPESPORDIVALITSUS

Sportlase arvelduskaart

SPORDIALA

Koht

foto jaoks

.....
(missuguse spordiühingu liige).....
(linn või n. e).....
(kehakultuurikollektiiv).....
(perekonna-, ees- ja isanimi).....
(sugu)

Sünniaeg

Rahvus Sotsiaalne seis

Parteilisus

Haridus
(alg-, kesk- või kõrgem)

Kehakultuuriline eriharidus (mis on lõpetanud)

VIK märgi nr.: I aste II aste

Missugust spordiala harrastab

Kohtuniku kategooria

.....
(missugusel spordialal)

Töökoht ja amet

Riiklikud autasud

.....
(isiklik allkiri)

Spordijärk

Järk

Vastuvõtu

kuupäev

Käskkirja

nr.

Missugune
organisatsioon
andisPlätti või
löendi nr.

Spordireeltaadid

Jrk. nr.	Võistluste nimetus	Kuu-päev	Võistluste koht	Resul-taat	Jrk. nr.	Võistluste nimetus	Kuu-päev	Võistluste koht	Resul-taat

Märkmed ülemineku kohta teise organisat-siooni või ümberasumise kohta:

Kodune aadress:
Töökoha aadress:
Telefoni nr.:

Lisa 2 üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhendite
 Kehakultuuri- ja spordikomitee

Nimekiri nr.

KLASSIFIKATSIOONIPILETITE VALJAANDMISE KOHTA

järgu sportlastele (spordiala)

Jrk. nr.	Perekonna-, ees- ja isanimi	Organisatsioon (spordiühing)	Kehakultuuri-kollektiiv	Väljaandmise kuupäev	Pileti nr.	Allkiri vastuvõtmise kohta

Kokku on nimekirja nr. järgi välja antud
 klassifikatsioonipiletit

Komitee esimees (allkiri)

JÄRGUNORMID JA -NÕUDED¹

ALPINISM

Järgunõuded

Mäetippude ja -kurude arv

Spordijärgud	Raskuse kategooria										Kokku
	1A	1B	2A	2B	3A	3B	4A	4B	5A	5B	
Meistersportlane											
Mäekurud	1	2	2	1	3	—	—	—	—	—	7
Mäetipud	—	3	2	3	1	3	2	3	2	—	21
Esimene järk											
Mäekurud	1	2	2	1	1	—	—	—	—	—	7
Mäetipud	—	3	2	3	3	3	2	2	—	—	18
Teine järk											
Mäekurud	1	2	2	1	—	—	—	—	—	—	6
Mäetipud	—	3	2	3	2	2	1	—	—	—	13
Kolmas järk											
Mäekurud	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Mäetipud	—	3	2	1	—	—	—	—	—	—	6

¹ Käesoleva brošüüri paremaks käsitlemiseks on spordialad toodud eesti-keelse tähestiku järjekorras. — Toimetaja.

LISANÕUDED

Meistersportlane

Juhtida tõusu 4. kategooria mäetippu (naistel 3. kategooria mäetippu).
Sooritada tõus vähemalt 5000 m kõrgusesse mäetippu.

Sooritada tõus 4. kategooria mäetippu mööda uut teed (naistel mittekohustuslik).

Esitada kirjeldus tõusust 4. kategooria mäetippu.

Esimene järk

Juhtida tõusu 3. kategooria mäetippu (naistel juhtida kaht tõusu 2. kategooria mäetippu).

Sooritada üks tõus 3. kategooria mäetippu mööda uut teed (naistel mittekohustuslik).

Osa võtta mäesuusatamise retkest või sooritada kolmanda järgu norm slalomis.

Esitada kirjeldus tõusust 3. kategooria mäetippu.

Teine järk

Juhtida tõusu 2. kategooria mäetippu.

Kolmas järk

Omada märgi „NSV Liidu alpinist“ I aste.

Märkused: 1. Tõusu juhtimist arvestatakse ainult sel juhul, kui juhil on grupi iga liikme spordijärgust kõrgem spordijärk.

2. Mäesuusatamise retk peab raskuselt vastama mäekuru ületamise retkele või tõusule 1. kategooria mäetippu.

3. Tõusmise marsruudid 3. ja 4. kategooria mäetippu peavad raskuselt olema nii kaljulise kui ka jäälise või kombineeritud iseloomuga.

4. Ühe tõusu asemel 3. kategooria mäetippu võib arvata ühe esmakordse tõusu 2. kategooria mäetippu.

5. Ühe tõusu asemel 4. kategooria mäetippu võib arvata ühe esmakordse tõusu 3. kategooria mäetippu.

6. Kaht tõusu raskuse kategooriast 5A võib asendada ühe tõusuga raskuse kategooriast 5B.

7. Välja arvatud märkustes 4 ja 5 mainitud tõusud arvestatakse kõiki ülejäänud tõuse ilma juurdelisamiseta esmakordse tõusu eest.

8. Naistel võib kaht tõusu raskuse kategooriast 4B või 5A asendada ühe tõusuga raskuse kategooriast 4B või 5A.

9. Naistelt ei nõuta tõusu raskuse kategooriast 4A (teine spordijärk).

Spordijärgu säilitamine

Üks kord kolme aasta jooksul tuleb sooritada tõus mäetippu, mis raskuse kategooriaalt on kõige raskemast tõusust vastavas spordijärgus ühe kategooria võrra madalam.

ILUUISUTAMINE

Järgunõuded

ÜKSIKSÖIT

Meistersportlane

Vähemalt vabariikliku ulatusega võistlustel saavutada 75 protsenti võimalikust punktide summast esimese järgu kava täitmisel.

Esimene järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada 60 protsenti võimalikust punktide summast esimese järgu kava täitmisel.

Teine järk

Saavutada 50 protsenti võimalikust punktide summast teise järgu kava täitmisel.

Kolmas järk

Saavutada 50 protsenti võimalikust punktide summast kolmanda järgu kava täitmisel.

Noorte järk

Saavutada 50 protsenti võimalikust punktide summast noorte järgu kava täitmisel.

Märkused: 1. Teine, kolmas ja noorte spordijärk antakse resultatide põhjal, mis on saavutatud ükskõik missuguse ulatusega ametlikel võistlustel.

2. Punktide summa tehakse kindlaks kooliharjutuste ja vabasõidu täitmise eest.

PAARISSÖIT

Meistersportlane

Võita NSV Liidu esivõistlused tingimusel, et saavutatakse vähemalt 75 protsenti võimalikust punktide summast ja et kummalgi uisutajal oleks üksiksõidus vähemalt teine spordijärk.

Esimene järk

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel vähemalt 60 protsenti võimalikust punktide summast tingimusel, et kummalgi uisutajal oleks üksiksõidus vähemalt kolmas spordijärk.

Teine järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada 60 protsenti võimalikust punktide summast.

JAA TANTS

Esimene järk

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel 75 protsenti võimalikust punktide summast tingimusel, et kummalgi partneril oleks üksiksõidus vähemalt kolmas spordijärk.

Teine järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada 75 protsenti võimalikust punktide summast.

Kolmas järk

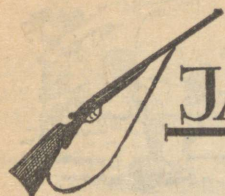
Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada 60 protsenti võimalikust punktide summast.

Märkused: 1. Punktide summa määratakse kindlaks kõigi vastava spordijärgu kavas ettenähtud tantsude täitmise eest.

2. Kui üksiktantsu täitmisel saavutatakse võimalikust punktide summast alla 50 protsendi, ei võimalda see spordijärgu andmist.

SPORDIJÄRGU SÄILITAMINE

Saavutada sama punktide arv ükskõik missuguse ulatusega võistlustel.

JAHILASKMINE

Järgunormid

Spordi- järgud	Kaeviku stand						Kaar- stand		„Jooksev hirm“		
	Paigalt		Lähene- misega		Dublett- laskmine		Paigalt		(laskmine kuuliga)		
	taldri- kuid	silmi	taldri- kuid	silmi	paaris- taldrikuid	silmi	taldri- kuid	silmi	laskude arv	silmi	prot- sendid
Meistersportlane . . .	100	96	100	90	50	40	50	44	30	105	70
	200	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	300	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Esimene järk	100	85	50	40	25	18	25	21	20	60	60
Teine järk	25	20	15	10	5	2	25	18	10	25	50
Kolmas järk	15	10	10	5	—	—	25	15	10	20	40

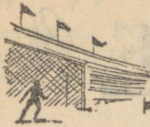
Arvestatakse vähemalt linna ulatusega ametlikel võistlustel saavutatud järgunorme.

Noorte spordijärku ei anta välja.

Naistel on samad järgunormid mis meestel.

Meistersportlase ja esimese järgu norm võetakse arvesse resultaatide põhjal, mis on saavutatud ühel kolmest laskealast (paigalt, lähenemisega või dublettlaskmine). Teine järk antakse välja normide täitmise puhul kolmel laskealal (paigalt, lähenemisega ja dublettlaskmine).

Kolmas järk antakse tingimusel, et normid on täidetud laskmises paigalt ja lähenemisega.

JALGPALL

JALGPALL, JÄÄHOKI JA JÄÄPALL

Järgunõuded

Meistersportlane

Esineda võistkonna koosseisus, kes tuleb 1.—5. kohale NSV Liidu esivõistlustel jalgpallis või 1.—3. kohale NSV Liidu esivõistlustel jäähokis või jääpallis,

võistelda NSV Liidu karikafinaalis

esineda meeskonna koosseisus, kes kaks korda kahe aasta jooksul võistleb NSV Liidu karika poolfinaalis jalgpallis,

ühel korral kuuluda NSV Liidu koondvõistkonda.

Esimene järk

Esineda võistkonna koosseisus, kes NSV Liidu esivõistlustel võidab vähemalt 50 protsenti mängudest

kaks aastat järjest võidab NSV Liidu esivõistlustel vähemalt 25 protsenti mängudest

tuleb Vene NFSV, Ukraina NSV, Moskva või Leningradi esivõistlustel (karikamängudel) 1.—3. kohale

kaks korda võtab osa nimetatud vabariikide karika-poolfinaalidest

tuleb liiduvabariigi esivõistluste (karikamängude) võitjaks tingimusel, et selle liiduvabariigi võistkonnad tulid NSV Liidu eelmise aasta esivõistlustel mitte halvemale kui eelviimasele kohale,

võidab Vene NFSV, Ukraina NSV, Moskva või Leningradi esivõistlustel kaks korda vähemalt 50 protsenti mängudest

kuuluda üks kord niisuguse liiduvabariigi koondvõistkonna koosseisu, kelle tšempion on täitnud esimese spordijärgu nõuded.

Märkus. Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee avaldab spordimängude alal iga aasta nende vabariikide loetelu, kelle kehakultuuri- ja spordikomiteedele antakse õigus anda esimene spordijärk neisse võistkondadesse kuuluvaile mängijaile, kes nende vabariikide esivõistlustel on tulnud teisele kohale.

Teine järk

Esineda võistkonna koosseisus, kes võidab Vene NFSV, Ukraina NSV, Moskva või Leningradi esivõistlustel vähemalt 25 protsenti (ülejäänud liiduvabariikide esivõistlustel vähemalt 50 protsenti) mängudest

või
tuleb oblasti, krai, ANSV või vabariikliku alluvusega linna esivõistlustel 1.—3. kohale (tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kaheksa võistkonda)

või
võidab linna esivõistluste esimese grupi esimese (mitte dubleeriva) võistkonnana vähemalt 50 protsenti mängudest (tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kolm gruppi võistkondi, igaihes vähemalt kaheksa võistkonda)

või
saavutab aasta jooksul ametlikel võistlustel vähemalt viis võitu niisuguste võistkondade üle, kes on täitnud teise spordijärgu nõuded,

või
kuuluda üks kord niisuguste kraide, oblastite, ANSV-de või linnade koondvõistkonna koosseisu, missuguste nimekirja on koostanud vastava liiduvabariigi kehakultuuri- ja spordikomitee.

Kolmas järk

Esineda võistkonna koosseisus, kes võidab linna või rajooni esivõistlused tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kuus võistkonda,

või
võidab kehakultuurikollektiivi (spordiorganisatsiooni) esivõistlused tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kaheksa võistkonda,

või
saavutab aasta jooksul ametlikel võistlustel vähemalt viis võitu niisuguste võistkondade üle, kes on täitnud kolmanda spordijärgu nõuded,

või
võidab vähemalt kaheksa mängu linna või rajooni esivõistlustel.

Märkus. Seoses startivate võistkondade suure hulgaga kehtestatakse Moskva ja Leningradi jaoks vastavate linnade kehakultuuri- ja spordikomiteede ettepanekul täiendavad järgunõuded kolmanda spordijärgu andmise kohta.

Noorte järk

Esineda võistkonna koosseisus, kes võidab linna või rajooni esivõistlustel vähemalt kuus ametlikku mängu

või
saavutab esimese koha rajooni või kooli kehakultuurikollektiivi esivõistlustel tingimusel, et neist esivõistlustest võtab osa vähemalt kuus võistkonda,

või
kuuluda rajooni või kooli koondvõistkonda linna esivõistlustel.

Lisanõuded

1. Järgunõuded loetakse täidetuks, kui mängija on oma võistkonna koosseisus esinenud vähemalt pooltel esivõistlustel võidetud mängudel.

2. Esivõistlusteks loetakse võistlused, mis korraldatakse ringisüsteemis (kõik võistkonnad mängivad omavahel läbi).

3. Kohtuniku poolt väljakult eemaldatud mängijale ei loe peetud mäng kvalifikatsioonimänguna.

4. Kehakultuuri- ja spordikomiteedele antakse õigus noorte, kolmanda ja teise spordijärgu andmiseks üksikuile parimaile mängijatele sel juhul, kui võistkond, kelle koosseisu mängija kuulub, ei täida järgunõudeid. Nii-suguseid mängijaid esitab kehakultuuri- ja spordikomitee vastav spordi-sektsioon.

Spordijärgu säilitamine

Täita 50 protsenti neist nõudeist, mis kehtivad vastavas spordijärgus.

JALGRATTASPORT

MAANTEESÖIT

Järgunormid

Mehed

Spordi- järgud	Jalgratta tüüp	Distsants (kilomeetris) ¹						
		200	100	50	25	20	15	11
			Distsantsi läbimise aeg ²					
Meistersportlane	võidusõidu	37 km/t.	2:45.00	—	—	—	—	—
Esimene järk .	„	33 km/t.	2:52.00	1:22.00	—	—	—	—
Teine järk . .	„	—	3:05.09	1:27.00	—	—	—	—
„ „ . .	harilik	—	—	1:45.00	51.00	40.00	—	—
Kolmas järk .	võidusõidu	—	—	1:42.00	50.00	39.00	—	—
„ „ . .	harilik	—	—	2:00.00	55.00	42.00	—	20.00
Noorte järk .	võidusõidu	—	—	—	53.00	41.00	30.00	19.00
„ „ . .	harilik	—	—	—	—	—	35.00	23.00

¹ 200 km sõidus on ühisstart, ülejäänud distantsidel aga üksik- ehk lahusstart.

² Käesoleva brošüüri kõigis tabelleis märgitakse aega järgmiselt: tunde eraldatakse minuteist kooloniga, minuteid sekundeist punktiga ja sekundeid kümnendiksekundeist komaga.

Meistersportlase nimetus antakse NSV Liidu esivõistlustel 200 km sõidus neile jalgrattureile, kes on tulnud 1.—5. kohale ja tingimusel, et järgunormides on saavutatud ettenähtud kiirus,

või

teistel, vähemalt linna ulatusega võistlustel neile, kes on tulnud vähemalt 3. kohale ja tingimusel, et järgunormides on saavutatud ettenähtud kiirus.

Naised

Spordijärgud	Jalgratta tüüp	Distsants (kilomeetris) ¹					
		30	25	20	15	10	5
		Distsantsi läbimise aeg					
Meistersportlane	võidusõidu	52.30	42.30	—	—	—	—
Esimene järk . . .	"	54.30	45.00	—	26.00	—	—
Teine järk . . .	"	—	50.00	39.00	28.30	18.30	—
" " . . .	harilik	—	—	49.00	34.00	22.00	—
Kolmas järk . . .	võidusõidu	—	—	48.00	33.00	21.00	—
" " . . .	harilik	—	—	51.00	36.00	23.00	—
Noorte järk . . .	võidusõidu	—	—	—	—	23.30	—
" " . . .	harilik	—	—	—	—	—	13.00

Märkus. Maantesõidu distantsidel peab olema vähemalt üks pöördepunkt tagasisuunas või distantsiks olgu ringrada.

TREKISÕIT

Järgunormid

Spordijärgud	Kiirussõidud				Punktide summa neljal distantsil
	200 m lendstardiga	500 m lendstardiga	1000 m lendstardiga	500 m paigalt	

Mehed

Meistersportlane . . .	12,6	33,5	1.12,0	37,0	56,6
Esimene järk . . .	15,0	34,5	1.14,0	38,0	58,0
Teine järk . . .	13,8	36,0	1.18,0	40,0	62,0
Kolmas järk . . .	14,6	39,0	1.22,0	42,0	67,0
Noorte järk . . .	15,6	41,0	1.26,0	46,0	—

Naised

Meistersportlane . . .	14,0	37,5	1.20,4	41,0	62,5
Esimene järk . . .	14,6	38,5	1.22,6	43,0	64,5
Teine järk . . .	15,4	41,0	1.28,0	46,5	70,0
Kolmas järk . . .	16,4	45,0	1.36,0	52,0	76,0
Noorte järk . . .	18,0	47,0	1.40,0	55,0	—

¹ Kasutatakse üksikstarti.

Distantsidel 1, 5, 10, 15, 25, 50 ja 100 km paigalt antakse meistersportlase nimetus sportlasele, kes püstitab uue NSV Liidu rekordi. Teisi järgunorme neil distantsidel pole.

Märkus. Resultaat punktide kogusummas neljal distantsil tuleb saavutada ühtedel ja samadel võistlustel.

SPRINDISOIT

Järgunõuded

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistlustel 1.—3. kohale.

Esimene järk

Osa võtta NSV Liidu esivõistluste finaalist

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel võit vähemalt 50 protsendi esimesse spordijärku kuuluva sõitja üle tingimusel, et kaasa võistleb vähemalt neli esimesse spordijärku kuuluvat sõitjat,

või

tulla võitjaks vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kaheksa teise spordijärku kuuluvat sõitjat.

Teine järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel võit vähemalt 50 protsendi sõitjate üle tingimusel, et kaasa võistleb vähemalt neli teise spordijärku kuuluvat sõitjat.

või

tulla võitjaks vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kaheksa kolmandasse spordijärku kuuluvat sõitjat.

Kolmas järk

Saavutada ükskõik missuguse ulatusega võistlustel võit vähemalt 50 protsendi kolmandasse spordijärku kuuluva sõitja üle tingimusel, et kaasa võistleb vähemalt neli kolmandasse spordijärku kuuluvat sõitjat,

või

tulla võitjaks algajate võistlustel tingimusel, et kaasa võistleb vähemalt kümme inimest.

Noorte järk

Tulla võitjaks algajaile noortele korraldatavatel võistlustel tingimusel, et kaasa võistleb vähemalt kümme inimest,

või

saavutada võit vähemalt 50 protsendi noorte spordijärku kuuluva sõitja üle tingimusel, et kaasa võistleb vähemalt neli sellesse spordijärku kuuluvat sõitjat.

Spordijärgu säilitamine

Hooaja jooksul saavutada vähemalt üks võit oma spordijärku kuuluva sõitja üle.

MAASTIKUSÕIT (KROSS) (kas ühis- või üksikstart)

J ä r g u n õ u d e d

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistlustel 1.—2. kohale või kolme aasta jooksul kaks korda 3. kohale

või
võita teistel, vähemalt linna ulatusega võistlustel kuue meistersportlase üle tingimisel, et kaasa võistleb vähemalt kaheksa meistersportlast, kes distantsi läbivad lõpuni.

Esimene järk

Näidata NSV Liidu esivõistlustel võitja suhtes mitte halvemat aega kui 120 protsenti

või
näidata vähemalt linna ulatusega võistlustel võitja suhtes mitte halvemat aega kui 110 protsenti tingimisel, et distantsi läbib lõpuni vähemalt kümme esimesse spordijärku kuuluvat sõitjat,

või
tulla vähemalt linna ulatusega võistlustel võitjaks tingimisel, et distantsi läbib lõpuni vähemalt viis esimesse spordijärku kuuluvat sõitjat,

või
tulla vähemalt linna ulatusega võistlustel võitjaks tingimisel, et distantsi läbib lõpuni vähemalt kümme teise spordijärku kuuluvat sõitjat.

Teine järk

Tulla vähemalt rajooni või linna ulatusega võistlustel võitjaks tingimisel, et distantsi läbib lõpuni vähemalt viis teise või kümme kolmandasse spordijärku kuuluvat sõitjat,

või
näidata vähemalt rajooni või linna ulatusega võistlustel võitja suhtes mitte halvemat aega kui 110 protsenti tingimisel, et distantsi läbib lõpuni vähemalt kümme teise spordijärku kuuluvat sõitjat.

Kolmas järk

Tulla ükskõik missuguse ulatusega võistlustel algajaile võitjaks tingimisel, et kaasa võistleb vähemalt kaksikümmend sõitjat,

või
näidata ükskõik missuguse ulatusega võistlustel võitja suhtes mitte halvemat aega kui 110 protsenti tingimisel, et distantsi läbib lõpuni vähemalt kaheksa kolmandasse spordijärku kuuluvat sõitjat.

Noorte järk

Tulla ükskõik missuguse ulatusega võistlustel algajaile noortele võitjaks tingimuse, et distantsi läbib lõpuni vähemalt kümme inimest,

või
näidata võistlustel, millel distantsi läbib lõpuni vähemalt viis noorte spordijärku kuuluvat sõitjat, võitja suhtes mitte halvemat aega kui 110 protsenti.

Spordijärgu säilitamine

Nõuded on samad mis spordijärgu saavutamisel.

Märkused: 1. Esimeses spordijärgus peab maastikusõidu distantsi pikkus olema meestel vähemalt 20 km ja naistel vähemalt 10 km.

2. Kuni esimese spordijärguni võib spordijärku anda võistlemise puhul võidusõidu- või harilikul jalgrattal.

LIIDRISÖIT

Järgunormid

Spordijärgud	Liidrisõit harilikul mootorrattal (paigalt)			
	25 km	50 km	100 km	Tunnisõit
Meistersportlane	24.45	50.00	1 : 42.00	60 km
Esimene järk	25.45	52.40	—	56 km
Teine järk	27.00	—	—	—

Märkused: 1. Distantsidel 5, 10 ja 15 km ei ole klassifitseerimist.

2. Kolmandat spordijärku liidrisõidus ei anta.

3. Meistersportlase norm loetakse sooritatuks jalgratturil, kes näitab vastavat resultaati.

4. Liidrile (mootorratturile) loetakse meistersportlase norm sooritatuks ainult NSV Liidu tšempionide puhul, kui näidatakse vastavat resultaati või püstitatakse uus üleliiduline rekord.

JAAHOKI
JA JÄÄPALL

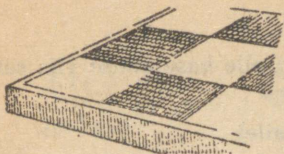

(vt. lk. 24)

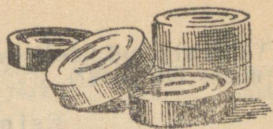

JÄÄ-
PURJETAMINE

(vt. lk. 52)

K A B E

Järgunõuded

Meistersportlane

Saavutada kindlaksmääratud norm kvalifikatsioonivõistlustel, millest osavõtjate hulgas on vähemalt kaks kolmandikku meistreid, või võita meistersportlase vastu kvalifikatsioonimatš.

Märkus: Kvalifikatsiooniturniiril, millest võtab osa näiteks 12 meistrit ja 6 meistikandidaati, võrdub norm 9,5 punktiga. Toodud norm muutub sõltuvalt turniirist osavõtjate arvu ja nende kvalifikatsiooni muutumisest.

Meistikandidaat

Saavutada esimese järgu kabetajate kolmel turniiril igapähele neist vähemalt 70 protsenti punktidest.

Esimene järk

Antakse teise järgu kabetajale, kes saavutab vähemalt 70 protsenti punktidest turniiril, mille koefitsient pole üle kahe.

Teine järk

Antakse kolmanda järgu kabetajale, kes saavutab vähemalt 73 protsenti punktidest turniiril, mille koefitsient pole üle kolme.

Kolmas järk

Antakse neljanda järgu kabetajale, kes saavutab vähemalt 70 protsenti punktidest turniiril, mille koefitsient pole üle nelja.

Neljas järk

Antakse viienda järgu kabetajale, kes saavutab vähemalt 67 protsenti punktidest turniiril, mille koefitsient on viis.

Viies järk

Antakse kabetajale, kes saavutab algajate (ilma koefitsiendita) turniiril 50 protsenti või rohkem punkte.

Spordijärgu säilitamine

Kolmeaastase tähtaja jooksul korrata resultaati, mida oli vaja vastava järgu saamiseks.

Kvalifikatsioonitabel

Välja arvatud tabeli esimene osa, on see ja selle kasutamise viis samad mis males (vt. lk. 47).

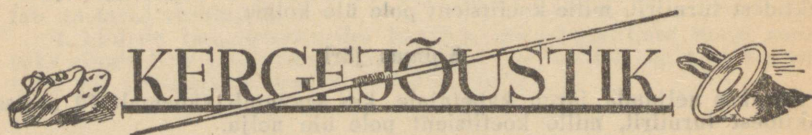
Esimene osa (kabetajaile)

Normid protsentides esimese spordijärgu saamiseks	Turniiri keskmine koefitsient alates	kuni	Normid protsentides teise järgu saamiseks või säilitamiseks
50	0,91	1,00	30
52	1,01	1,10	32
54	1,11	1,20	34
56	1,21	1,30	36
58	1,31	1,40	38
60	1,41	1,50	40
62	1,51	1,60	42
64	1,61	1,70	44
66	1,71	1,80	46
68	1,81	1,90	48
70	1,91	2,00	50

Märkused: 1. Noori kvalifitseeritakse üldaluseil täiskasvanutega.

2. VTK kompleksi normide sooritamine on kabetajaile kohustuslik, alates kolmandast spordijärgust.

3. Kabetajaile, kes pole sooritanud VTK kompleksi norme vastavalt spordiklassifikatsiooni juhendile, antakse normide sooritamiseks üheaastane tähtaeg.

Järgunormid

Mehed

Spordijärgud

Alad	Meister- sportlane	Esimene järg	Teine järg	Kolmas järg	Noorte järg
Jooksud					
60 m	—	—	—	—	8,0
100 m	10,6	11,0	11,6	12,5	13,4
200 m	21,6	22,6	23,8	25,8	27,8

Mehed

Alad	Meister- sportlane	Esimene järk	Teine järk	Kolmas järk	Noorte järk
Jooksud					
400 m	48,5	51,0	54,0	57,5	1.03,0
800 m	1.53,0	1.59,0	2.07,0	2.17,0	2.25,0
1000 m	2.27,0	2.35,0	2.46,0	3.00,0	3.14,0
1500 m	3.54,0	4.06,0	4.22,0	4.46,0	—
5000 m	14.40,0	15.30,0	16.30,0	18.00,0	—
10000 m	31.00,0	32.50,0	34.50,0	37.30,0	—
Tunnijooks	18,6 km	17,6 km	16,3 km	—	—
110 m tõkkejooks	14,7	15,5	16,8	18,4	—
110 m tõkkeid (mada- lad)	—	—	—	—	20,0
400 m tõkkejooks	53,6	56,2	1.01,0	1.07,0	—
3000 m takistusjooks	9.18,0	9.40,0	10.25,0	11.20,0	—
Maratonijooks	2:42.00,0	2:50.00,0	3:20.00,0	—	—
1 km maastikujooks	—	—	—	—	3.25,0
2 km	—	—	—	—	7.10,0
3 km	—	—	—	11.15,0	12.20,0
5 km	—	16.30,0	17.30,0	19.00,0	—
8 km	—	28.00,0	29.00,0	32.00,0	—
Hüpped					
Kõrgushüpe	1,95	1,85	1,70	1,55	1,40
Kaugushüpe	7,40	6,90	6,30	5,60	4,80
Kolmikhüpe	15,00	14,00	13,00	12,00	10,70
Teivashüpe	4,15	3,80	3,40	2,90	2,40
Heited					
Kuulitõuge	15,40	14,00	12,50	10,50	—
„ 5 kg	—	—	—	—	11,00
Kettaheide	49,00	44,00	38,00	30,00	—
„ 1,5 kg	—	—	—	—	30,00
Odavise	69,00	62,00	54,00	43,00	—
„ 600 g	—	—	—	—	36,00
Vasaraheide	54,00	48,00	41,00	32,00	—
„ 5 kg	—	—	—	—	30,00
Granaadivise	82,00	74,00	65,00	53,00	—
„ 500 g	—	—	—	—	42,00
Mitmevõistlus					
Kümnevõistlus	7100	6100	5000	3800	—
Viievõistlus	3500	3000	2600	2100	1600
Käimine					
3 km	—	—	—	—	20.00,0
5 km	—	—	—	—	34.00,0
10 km	48.00,0	52.00,0	56.00,0	1:02.00,0	—
20 km	1:46.00,0	1:52.00,0	1:59.00,0	—	—
50 km	4:56.00,0	5:10.00,0	—	—	—

Märkused: 1. 2000, 3000, 20000, 25000 ja 30000 m jooksus, 200 m tõkkejooksus, 30 km, ühe- ja kahtunnilises käimises loetakse meistersportlase norm saavutamaks NSV Liidu rekordi püstitamise puhul.

2. Maratonijooksus loetakse meistersportlase norm saavutamaks ainult vastava resultaadi näitamisel NSV Liidu esivõistlustel.

3. 5 ja 8 km maastikujoooksus loetakse meistersportlase norm saavutamaks 1.—3. kohale tuleku puhul NSV Liidu esivõistlustel.

4. 10, 20 ja 50 km käimises loetakse meistersportlase norm saavutamaks NSV Liidu rekordi püstitamise puhul või vastava normi sooritamisel NSV Liidu esivõistlustel.

Naised

Spordijärgud

Alad	Meistersportlane	Esimene järk	Teine järk	Kolmas järk	Noorte järk
Jooksud					
60 m	—	—	—	—	9,0
100 m	12,1	12,5	13,0	14,0	15,0
200 m	25,2	26,2	28,0	30,0	32,0
400 m	58,0	1.00,0	1.04,0	1.09,0	1.14,0
800 m	2.15,0	2.20,0	2.28,0	2.38,0	—
1000 m	2.56,0	3.04,0	3.16,0	3.22,0	—
1500 m	4.39,0	4.52,0	5.10,0	5.32,0	—
80 m tõkkejooks	11,7	12,2	13,0	14,0	15,0
500 m maastikujoooks	—	—	—	—	1.50,0
1000 m maastikujoooks	—	3.18,0	3.35,0	3.50,0	—
2000 m maastikujoooks	—	7.10,0	7.40,0	8.10,0	—
Hüpped					
Kõrgushüpe	1,58	1,50	1,40	1,25	1,15
Kaugushüpe	5,70	5,35	4,90	4,35	3,80
Heited					
Kuulitõuge	13,75	12,50	11,25	9,75	8,25
Kettaheide	46,00	41,00	35,00	28,00	21,00
Odavise	46,00	42,00	36,00	29,00	22,00
Granaadivise 500 g	—	—	—	—	28,00
Palliheide	—	—	—	34,00	28,00
Mitmevõistlus					
Viihvõistlus	4100	3500	2900	2200	—
Kolmevõistlus	—	—	1650	1350	1050

Märkused: 1. 2000 m maastikujoooksus loetakse meistersportlase norm saavutamaks 1.—3. kohale tuleku puhul NSV Liidu esivõistlustel.

2. 500 m jooksus ja kolmevõistluses (100 m, kuulitõuge ja kõrgushüpe) loetakse meistersportlase norm saavutamaks NSV Liidu rekordi püstitamise puhul.

KIIRUISUTAMINE

Järgunormid

Mehed

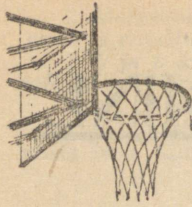
Spordijärgud	Distsantsid (meetreis)						Mitmevõistlus (punktides)			
	500	1000	1500	3000	5000	10000	500	500	500	500
	Resultaadid						500	1500	1500	1500
Meistersportlane . . .	44,0	—	2.22	—	8.40	18.00	200	—	—	—
Esimene järk . . .	46,0	—	2.30	—	9.10	19.00	210	—	—	—
Teine järk . . .	49,0	—	2.40	—	9.40	19.45	222	—	—	—
Kolmas järk . . .	54,0	—	2.58	6.10	10.30	—	—	236	—	—
Noorte järk . . .	57,0	2.00	3.06	6.20	11.00	—	—	—	184	248

Naised

Spordijärgud	Distsantsid (meetreis)					Mitmevõistlus (punktides)			
	500	1000	1500	3000	5000	500	500	500	500
	Resultaadid					500	1000	1000	1000
Meistersportlane . . .	49,0	1.44	2.45	5.45	9.50	222	—	—	—
Esimene järk . . .	53,0	1.52	2.56	6.10	10.40	238	—	—	—
Teine järk . . .	59,0	2.06	3.15	6.40	11.30	256	252	—	—
Kolmas järk . . .	1.07,0	2.20	3.33	7.15	—	—	278	—	—
Noorte järk . . .	1.12,0	2.28	3.42	7.40	—	—	—	222	290

Märkused: 1. Klassifikatsioonilisteks loetakse ainult need mitmevõistluse resultaadid, mis on saavutatud ühtedel ja samadel võistlustel (2 päeva jooksul), kahel distantsil aga ühel ja samal päeval saavutatuna (üks lühi- ja üks pikk distants).

2. Kuni 16-aastaseni võistlevad noored kolmevõistluses, 17-aastasena aga neljavõistluses.

KORVPALL

KORVPALL, RUGBY, VEEPALL, VÖRKPALL JA VÄRAVAPALL

Järgunõuded

Meistersportlane

Esineda võistkonna koosseisus, kes tuleb NSV Liidu esivõistlustel 1.—4. kohale korvpallis või võrkpallis või 1.—3. kohale veepallis, võib NSV Liidu karika võita kaks korda kahe aasta jooksul võistleb NSV Liidu karikafinaalis või kuuluda ühe korra NSV Liidu koondvõistkonda.

Esimene järk

Esineda võistkonna koosseisus, kes tuleb NSV Liidu esivõistlustel vähemalt 12. kohale võib võidab kaks aastat järjest NSV Liidu esivõistlustel vähemalt 25 protsenti mängudest võistleb NSV Liidu karika poolfinaalis või tuleb Vene NFSV, Ukraina NSV, Moskva või Leningradi esivõistlustel või karikavõistlustel 1.—3. kohale võtab kaks korda osa nimetatud vabariikide karika-poolfinaalidest või tuleb liiduvabariigi esivõistluste (karikamängude) võitjaks tingimusel, et selle liiduvabariigi võistkonnad tulid NSV Liidu eelmise aasta esivõistlustel vähemalt 12. kohale, võib võidab Vene NFSV, Ukraina NSV, Moskva ja Leningradi esivõistlustel kaks korda vähemalt 50 protsenti mängudest omab aasta jooksul kalendrivoistlustel vähemalt kolm võitu niisuguste võistkondade üle, kes NSV Liidu esivõistlustel tulid vähemalt 12. kohale (võit loeb ainult sel juhul, kui võidetud võistkonnas esines vähemalt 75 protsenti ta põhikoosseisu mängijaist), või kuuluda ühe korra liiduvabariigi, Moskva või Leningradi koondvõistkonda.

Märkus. Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee avaldab spordimängude alal iga aasta nende vabariikide loetelu, kelle kehakultuuri- ja spordikomiteedele antakse õigus anda esimene spordijärk neisse võistkondadesse kuuluvaile mängijaile, kes nende vabariikide esivõistlustel on tulnud teisele kohale.

Teine järk

Esineda võistkonna koosseisus, kes võidab Vene NFSV, Ukraina NSV, Moskva või Leningradi esivõistlustel vähemalt 25 protsenti (ülejäänud liiduvabariikide esivõistlustel vähemalt 50 protsenti) mängudest

või

tuleb oblasti, krai, ANSV või vabariikliku alluvusega linna esivõistlustel 1.—3. kohale (tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kaheksa võistkonda)

või

võidab linna esivõistluste esimese grupi esimese (mitte dubleeriva) võistkonnana vähemalt 50 protsenti mängudest (tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kolm gruppi võistkondi, igas grupis vähemalt kaheksa võistkonda)

või

saavutab aasta jooksul ametlikel võistlustel vähemalt viis võitu niisuguste võistkondade üle, kes on täitnud teise spordijärgu nõuded,

või

kuuluda ühe korra niisuguste kraide, oblastite, ANSV-de või linnade koondvõistkonna koosseisu, missuguste nimekirja on koostanud vastava liiduvabariigi kehakultuuri- ja spordikomitee.

Kolmas järk

Esineda võistkonna koosseisus, kes võidab linna või rajooni esivõistlused tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kuus võistkonda,

või

võidab kehakultuuriorganisatsiooni (kehakultuurikollektiivi) esivõistlused tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kaheksa võistkonda,

või

võidab aasta jooksul linna või rajooni esivõistlustel vähemalt kaheksa mängu.

Märkus. Seoses startivate võistkondade suure arvuga kehitatakse Moskva ja Leningradi jaoks vastavate linnade kehakultuuri- ja spordikomiteede ettepanekul täiendavad järgunõuded kolmanda spordijärgu andmiseks.

Noorte järk

Esineda võistkonna koosseisus, kes võidab linna või rajooni esivõistlustel vähemalt kuus ametlikku mängu

või

saavutab esikoha rajooni või kooli esivõistlustel tingimusel, et esivõistlustest võtab osa vähemalt kuus võistkonda,

või

kuuluda linna esivõistlustel rajooni või kooli koondvõistkonda.

Lisanõuded

1. Järgunõuded loetakse täidetuks, kui mängija on võistkonna koosseisus kaasa võistelnud vähemalt pooltel esivõistluste mängudel.

2. Esivõistlusteks loetakse võistlused, mis korraldatakse ringisüsteemis (kõik võistkonnad mängivad omavahel läbi).

3. Kohtuniku poolt väljakult eemaldatud mängijale ei loe peetud mäng kvalifikatsioonimänguna.

4. Kehakultuuri- ja spordikomiteedele antakse õigus noorte, kolmanda ja teise spordijärgu andmiseks üksikuile parimaile mängijatele sel juhul, kui võistkond, kelle koosseisu mängija kuulub, ei täida järgunõudeid. Nii-suguseid mängijaid esitab kehakultuuri- ja spordikomitee vastav spordi-sektsioon.

Spordijärgu säilitamine

Täita 50 protsenti nõudeist, mis kehtivad vastavas spordijärgus.

KURNIMÄNG

Järgunõuded meestele

Meistersportlane

Vähemalt 166 viskega välja lüüa 90 kujundit.

Esimene järk

Vähemalt 175 viskega välja lüüa 90 kujundit.

Teine järk

Vähemalt 190 viskega välja lüüa 90 kujundit või vähemalt 120 viskega 60 kujundit.

Kolmas järk

Vähemalt 204 viskega välja lüüa 90 kujundit või vähemalt 130 viskega 60 kujundit või vähemalt 64 viskega 30 kujundit.

Noorte järk

Vähemalt 70 viskega välja lüüa 30 kujundit.

Märkused: 1. Spordijärk antakse resultaatide põhjal, mis on saavutatud ükskõik missuguse ulatusega ametlikel võistlustel.

2. Meistersportlase nimetus antakse ka sportlasele, kes on püstitanud uue NSV Liidu rekordi kas 15, 30 või 60 kujundi väljalöömises.

LASKESPORT

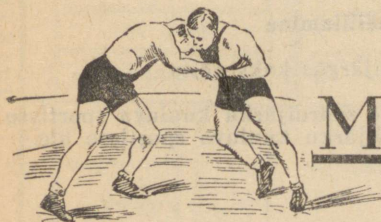
(vt. lk-d 41—44)

LAUATENNIS

(vt. lk. 62)

MAADLUS

MAADLUS (klassikaline, vabamaadlus ja sambo-maadlus) JA POKS

Järgunõuded

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistlustel 1.—2. kohale
või
tulla NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda 3. kohale
või
saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme meistersportlase üle, kes on arva-
tud aasta kümne parima hulka,
või
tulla vähemalt kolmandale kohale aasta parimate edetabelis.

Esimene järk

Saavutada aasta jooksul kuus võitu erinevate sportlaste üle, kes kuuluvad teise spordijärku,

või

saavutada aasta jooksul kolm võitu erinevate sportlaste üle, kes kuuluvad esimesse spordijärku.

Teine järk

Saavutada aasta jooksul viis võitu erinevate sportlaste üle, kes kuuluvad kolmandasse spordijärku,

või

saavutada aasta jooksul kaks võitu erinevate sportlaste üle, kes kuuluvad teise spordijärku.

Kolmas järk

Saavutada aasta jooksul viis võitu erinevate algajate üle

või

saavutada aasta jooksul kaks võitu erinevate sportlaste üle, kes kuuluvad kolmandasse spordijärku.

Noorte järk

Saavutada viiest ametlikust kohtumisest kolm võitu noorte võistlustel.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada aasta jooksul oma spordijärgus kaks võitu.

Märkus. Üht võitu kõrgemasse spordijärku kuuluva sportlase üle hinnatakse kahe võiduna oma spordijärku kuuluva sportlase üle.

Maadlusspordihuvilistele vajalikuks raamatuks on

„MAADLUS“

KEHAKULTUURIÕPIKUTE SARI

LASKESPORT

Järgunormid

Harjutuse nr.	Harjutuse nimetus	Spordijärgud						Lasketingimused					Laske-aeg
		Meister-sportlane	Esimene järk	Teine järk	Kolmas järk	Noorte järk	Laskekaugus	Märk nr.	Relv	Laske-asend	Laskude arv	proovi-voistlus-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Väikekalibriline vintpüss

1	100 m 20	195	190 180	—	—	—	100	4	vaba-püss	lamades	5	20	Proovilaskudeks 5 min., voistlus-laskudeks 20 min.
2	Standart 3×40	1100	—	—	—	50	7	"	püsti, põlvelt, lamades vabas järjekorras	10 igast asendist	10 igast asendist	13	Püsti 2 t. 15 min., põlvelt 2 tundi, lamades 1 t. 45 min.
3	Standart 3×20	550	520 500	—	—	50	7	"	püsti, põlvelt, lamades	5 igast asendist	20 igast asendist	13	Püsti 1 t. 10 min., põlvelt 1 tund, lamades 50 min.
4	Standart 3×10	—	260 250	240 220	—	50	7	spordi-püss	püsti, põlvelt, lamades	3 igast asendist	10 igast asendist	13	Igast asendist 5 min. proovi-voistlus-laskudeks
5	Standart 3×5	—	—	120 110	110 100	50	7	"	püsti, põlvelt, lamades	5 igast asendist	5 igast asendist	13	Igast asendist 5 min. proovi-voistlus-laskudeks

Märkus. Lugejana on näidatud normatiivid laskmises dioptrilise ja nimetajana lahtise sihikuga.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	Standart 3×5	—	—	—	110 100	—	50	7	spordi- püss	püsti, põl- velt, lama- des	3	5 igast asendist	Piiramata
7	Lamades 10	—	—	95 90	84 80	84 80	50	7	„	lamades	3	10	Proovilaskudeks 3 min., võistlus- laskudeks 10 min.
8	Lamades 5	—	—	—	45 42	42 40	50	7	„	lamades	5	5	Piiramata
9	Lamades 5	—	—	—	45 42	42 40	25	6	„	lamades	5	5	Piiramata

Täiskaliibriline vintpüss

1	600 m 20	160	150	—	—	—	600	3	sõja- püss, vaba sihik	lamades	5	20	Proovilaskudeks 5 min., võistlus- laskudeks 20 min.
2	600 m 10	—	75	—	—	—	600	3	„	lamades	5	10	Proovilaskudeks 5 min., võistlus- laskudeks 10 min.
3	Standart 3×40	1060	—	—	—	—	300	3	vaba- püss	püsti, põl- velt, lama- des vabas järjekorras	10 igast asendist	40 igast asendist	6 tundi
4	Standart 3×40	1000	—	—	—	—	300	3	sõja- püss	püsti, põl- velt, lama- des	10 igast asendist	40 igast asendist	Püsti 2 t. 15 min., põlvelt 2 tundi, lamades 1 t. 45 min.
5	Standart 3×20	500	470	—	—	—	300	3	„	püsti, põl- velt, lama- des	6 igast asendist	20 igast asendist	Proovilaskudeks 9 min., võistlus- laskudeks 15 mi- nutit 10-lasulisele seeriale

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	Standart 5×10	—	235	210	—	—	300	3	Sõja- püss	püsti, põl- velt, lama- des	5 igast asendist	10 igast asendist	Proovilaskudeks 4,5 min., võistlus- laskudeks 15 min. 10-lasulisele sec- riale
7	Standart 5×5	—	—	105	—	—	300	3	"	püsti, põl- velt, lama- des	5	5 igast asendist	Proovilaskudeks 7,5 min., võistlus- laskudeks 7,5 min. 5-lasuli- sele seeriale 30 sekundit 5 la- sule
8	Kiirlaskmine 5+5	—	80	70	—	—	300	9 a	"	lamades *	—	**5+5	
9	Kiirlaskmine 5	—	—	35	—	—	300	9 a	"	lamades	3	5	Proovilaskudeks 4,5 min., võistlus- laskudeks 30 sek.
10	Lamades 10	—	—	80	70	—	300	3	"	lamades	3	10	Proovilaskudeks 4,5 min., võistlus- laskudeks 15 min.
11	Lamades 5	—	—	—	35	—	300	3 või 9 a	"	lamades toelt või rihma ka- sutamisega	3	5	Piiramata
12	100 m 5	—	—	—	42	—	100	4	"	lamades toelt või rihma kasutamisega	3	5	Piiramata

* Enne käsklust „Tuld!“ on püss laetud ja püssilaad vastu maad.

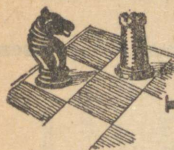
** Esimene seeria lastakse käelt rihma kasutamisega,
, teine — toelt ilma rihma kasutamiseta.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Väikekalibriline püstol ja sõjapüstol (revolver)													
1	60 lasku	510 465	—	—	—	—	50	4	vaba- püs- istol	püsti käelt	18	60	3 tundi
2	20 lasku	170 155	150 130	—	—	—	50	4	"	"	5	20	Proovilaskudeks 7,5 min., võistlus- laskudeks 30 min.
3	10 lasku	—	75 65	—	—	—	50	4	"	"	3	10	Proovilaskudeks 4,5 min., võistlus- laskudeks 15 min.
4	10 lasku	—	—	85 80	80 70	—	25	4	"	"	3	10	Proovilaskudeks 3 min., võistlus- laskudeks 10 min.
5	Kiirlaskmine 5	—	—	40 35	—	—	25	4	"	"	3	* 5	Proovilaskudeks 3 min., võistlus- laskudeks 25 sek.
6	5 lasku	—	—	—	40 35	—	25	4	"	"	3	5	Piiramata

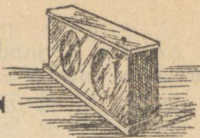
Märkus. Lugejana on näidatud normatiivid väikekalibrilisest ja nimetajana sõjapüstolist laskmises.

Koos materjaliga meistersportlase nimetuse saamiseks tuleb esitada märklehed, mida on kinnitanud võistlusi juhtinud kohtunikekogu.

* Enne käsklust „Tuld!“ on kukk vinnas, relv laetud ja suunatud märgile.

MALESPORT

Järgunõuded

NSV Liidu suurmeister

Tulla esimesele kohale NSV Liidu esivõistluste finaalis

tulla kolme aasta jooksul kaks korda 2. või 3. kohale NSV Liidu esivõistluste finaalis

võita kvalifikatsioonimatš NSV Liidu suurmeistri vastu

või saavutada kõrgeid resultate rahvusvahelistel võistlustel.

NSV Liidu suurmeistri nimetuse säilitamiseks tuleb seda nimetust nelja aasta jooksul, arvates nimetuse omandamisest, uuesti tõestada. Kui ta seda mainitud tähtaja jooksul ei tõesta, on ta kohustatud seda tõestama täiendavalt vähemalt kaheaastase tähtaja jooksul ühel kahest võistlusest Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee määramisel. Nimetuse tõestamiseks on NSV Liidu suurmeister kohustatud: tulema NSV Liidu meistri-võistluste finaalis vähemalt 3. kohale; võitma või viigistama kontrollmatši NSV Liidu suurmeistriga.

Meistersportlane

Saavutada õigus võtta osa NSV Liidu esivõistluste finaalist

või täita kindlaksmääratud norm kvalifikatsioonivõistlustel, millest võtab osa vähemalt kaks-kolm meistrit,

või võita kvalifikatsioonimatš meistersportlase vastu.

Märkus. Turniiril, millest võtab osa näiteks 12 meistrit ja 6 meistrikandidaati, võrdub see norm 9,5 punktiga. Norm muutub vastavalt turniirist osavõtjate ja nende kvalifikatsiooni muutumisele.

Meistrikandidaat

Saavutada esimese järgu maletajate kolmel turniiril igaihel neist vähemalt 75 protsenti punktidest.

Esimene järk

Antakse teise järgu maletajale, kes saavutab vähemalt 75 protsenti punktidest turniiril, mille koefitsient pole üle kahe.

Teine järk

Antakse kolmanda järgu maletajale, kes saavutab vähemalt 75 protsenti punktidest turniiril, mille koefitsient pole üle kolme.

Kolmas järk

Antakse neljanda järgu maletajale, kes saavutab vähemalt 70 protsenti punktidest turniiril, mille koefitsient pole üle nelja.

Neljas järk

Antakse viienda järgu maletajale, kes saavutab vähemalt 67 protsenti punktidest turniiril, mille koefitsient on viis.

Viies järk

Antakse maletajale, kes saavutab algajate (ilma koefitsiendita) turniiril 50 protsenti punktidest või rohkem.

Spordijärgu säilitamine

Kolmeaastase tähtaja jooksul korrata resultaati, mida oli vaja vastava järgu saamisel.

- Märkused: 1. Noori kvalifitseeritakse üldaluseil täiskasvanutega.
2. VTK kompleksi normide sooritamine on maletajaile kohustuslik alates kolmandast järgust.
3. Maletajaile, kes pole sooritanud VTK kompleksi norme vastavalt spordiklassifikatsiooni juhendile, antakse nende normide sooritamiseks üheaastane tähtaeg.

Turniiri koefitsiendi kindlaksmääramine

Koefitsiendi kindlaksmääramine turniiril, millest võtab osa näiteks 2 esimese, 5 teise, 3 kolmanda ja 6 neljanda järgu maletajat, toimub järgmiselt: iga järgu maletajate arv korrutatakse järgu näitajaga; saadud summad liidetakse: $2 \times 1 = 2$; $5 \times 2 = 10$; $3 \times 3 = 9$; $6 \times 4 = 24$; $2 + 10 + 9 + 24 = 45$. Jagades selle summa turniirist osavõtjate arvuga saamegi turniiri koefitsiendi, s. o. $45 : 16 = 2,81$ (jagatakse kuni sajandiku täpsusega; kui tuhandikkude arv võrdub viiega või on üle selle, lisatakse juurde üks sajandik). Toodud näites on turniiri koefitsient teise ja kolmanda järgu vahel, olles lähemal viimasele. Niisugusel turniiril võib saada teise, kolmanda ja neljanda järgu. Norm ühe mainitud järgu saamiseks tehakse koefitsiendi abil kindlaks kvalifikatsioonitabeli (vt. lk. 47) järgi.

Koefitsient 2,81 asetseb tabeli teises osas (teine rida alt). Vasakul sellest, lahtris „Normid protsentides teise spordijärgu saamiseks“ on näidatud, et turniiril koefitsiendiga 2,81—2,90 tuleb teise järgu saamiseks saavutada 71 protsenti võimalikest punktidest. Vastavalt on paremal poolel näidatud, et kolmanda järgu saamiseks peab võitute protsent võrduma 48-ga.

15 partii puhul turniiril moodustab 71 protsenti võitudest

$$\frac{15 \times 71}{100} = 10,65 \text{ punkti}$$

(veerand punkti või rohkem võetakse poole punktina, väiksem arv aga visatakse ära). Järelikult tuleb teise järgu saamiseks sel turniiril saavutada 10,5 punkti.

Normi kolmanda järgu saamise teeme kindlaks samasugusel viisil: $\frac{15 \times 48}{100} = 7,2$ punkti. See tähendab, et kolmanda järgu saamiseks tuleb sellel turniiril saavutada 7 punkti.

Kvalifikatsioonitabel
(turniiri koefitsiendi ja kvalifikatsiooninormide kindlakääramiseks)

Esimene osa		Teine osa		Kolmas osa		Neljas osa			
Normid protsentides esimese spordijärgu saamiseks	Turniiri keskmine koefitsient	Normid protsentides kol- manda spordijärgu saa- mises või tõestamiseks	Normid protsentides kolmanda spordijärgu saamiseks	Turniiri keskmine koefitsient	Normid protsentides neljanda spordijärgu saa- mises või tõestamiseks	Normid protsentides neljanda spordijärgu saamiseks	Turniiri keskmine koefitsient		
	alates			kuni			alates	kuni	
50	0,91	1,00	1,91	2,00	30	50	3,91	4,00	30
53	1,01	1,10	2,01	2,10	32	52	4,01	4,10	31
55	1,11	1,20	2,11	2,20	34	54	4,11	4,20	32
58	1,21	1,30	2,21	2,30	36	56	4,21	4,30	33
60	1,31	1,40	2,31	2,40	38	58	4,31	4,40	34
63	1,41	1,50	2,41	2,50	40	60	4,41	4,50	35
65	1,51	1,60	2,51	2,60	42	62	4,51	4,60	36
68	1,61	1,70	2,61	2,70	44	64	4,61	4,70	37
70	1,71	1,80	2,71	2,80	46	66	4,71	4,80	38
73	1,81	1,90	2,81	2,90	48	68	4,81	4,90	39
75	1,91	2,00	2,91	3,00	50	70	4,91	5,00	40

Madalama järgu saamiseks või selle tõestamiseks tuleb täita minimaalne norm. Selleks on tabeli teises jaos näidatud 30 protsenti, s. t. et neljanda järgu tõestamiseks on vaja saavutada $\frac{15 \times 30}{100} = 4,5$ punkti.

MALEKOMPOSITSIIONID

J ä r g u n õ u d e d

Meistersportlane

Saavutada üleliidulistel võistlustel malekompositsiooni alal 30 palli. Palle arvutatakse järgmiste tabelite järgi.

Üleliidulised esivõistlused malekompositsioonis (igas osas)

Koht	Palle
Esimene	30
Teine	20
Kolmas	15
Neljas	10
Viies	5

Üleliidulise tähtsusega konkursid ja turniirid (hinne pallides)

Koht	Ülesanded		Etüüdid
	2-käigu- lised	3- ja 4- käiguli- sed	
Esimene	3	4,5	6
Teine	2	3	4
Kolmas	1	1,5	2

Meistersportlase nimetuse saamiseks peab omama palle, mis on saanud üleliidulistel esivõistlustel malekompositsioonis vähemalt 3. koha eest.

Meistersportlane malekompositsioonis peab olema vähemalt teise järgu maletaja.

Meistersportlase nimetuse eest saadud pallid kehtivad viis aastat, arvates nende omandamise momendist saadik. Pärast seda tähtaega pallid annulleeritakse.

Esimene järk

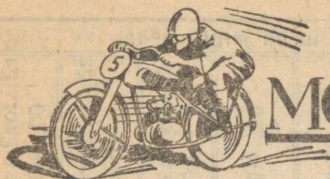
Saavutada üleliidulise tähtsusega võistlustel vähemalt teine koht või kaks korda kolmas koht, kusjuures peab olema vähemalt kolmanda järgu maletaja.

Teine järk

Saavutada üleliidulise tähtsusega võistlustel vähemalt neljas või vabariikliku või oblastilise tähtsusega võistlustel vähemalt teine koht, kusjuures peab olema vähemalt neljanda järgu maletaja.

Kolmas järk

Saavutada üleliidulise, vabariikliku või oblastilise tähtsusega võistlustel üks kord üks koht väljapaistvusega (esiletõstmisega), kusjuures peab olema vähemalt viienda järgu maletaja.

MOOTORISPORT

MAANTEESÕIT

Järgunormid ja -nõuded

Meistersportlane

Meistersportlase nimetus antakse sportlasele, kes distantsidel kuni 50 km-ni näitab ühel distantsil, mis on ette nähtud võistlusmäärustes, NSV Liidu rekordit ületavat resultaati tingimusel, et sel sportlasel on esimene spordijärk ringraja- või murdmaasõidus,

kes 50 km-s või pikemal distantsil kordab NSV Liidu rekordit vastaval distantsil.

Märkused. 1. Meistersportlase nimetus 50 km-s mootorrataste klassis kuni 125 sm³ antakse ainult siis, kui sportlane omab esimest spordijärku ringraja- või murdmaasõidus.

2. Mootorrataste klassis kuni 100 m³ distantsil kuni 50 km-ni meistersportlase nimetust ei anta.

Esimene järk

Antakse liiduvabariigi rekordi omanikule distantsidel kuni 50 km sel juhul, kui näidatud aeg pole NSV Liidu rekordi suhtes üle 110 protsendi ja kui sportlasel on teine spordijärk ringraja- või murdmaasõidus.

Esimene ja teine järk

Antakse 50 km-s ja pikemal distantsidel sportlasele, kes täidab järgmisel leheküljel toodud tabelis avaldatud ajanormid.

RINGRAJA- JA MURDMAASÕIT

Järgunõuded

Meistersportlane

Meistersportlase nimetus antakse NSV Liidu esivõistluste võitjaile mootorrataste klassis peale klassi kuni 100 sm³ ja neile võistlejaile, kelle resultaat on võitja resultaatist mitte üle 3 protsendi halvem, kusjuures tingimuseks on, et vastavas klassis läbib distantsi vähemalt kaheksa sõitjat,

või vähemalt linna ulatusega võistluste võitjaile, alates klassist kuni 125 sm³, tingimusel, et distantsi läbib vähemalt kolm meistersportlast.

Distsants km-tes		Mootorrataste klass tsilindri mahu järgi sm ³ -tes																			
		kuni 100		kuni 125		kuni 250		kuni 350		kuni 500		kuni 750		üle 750		350 külgkorviga		600 külgkorviga		üle 600 külgkorviga	
		S p o r d i j ä r g u d																			
Sugupool		Esimene		Teine		Esimene		Teine		Esimene		Teine		Esimene		Teine		Esimene		Teine	
50	M	60	50	94	80	120	102	120	102	140	119	143	119	143	119	100	85	116	98	116	98
	N	60	50	92	78	115	97	115	97	130	109	130	109	130	109	—	—	—	—	—	—
100	M	58	48	92	78	116	98	116	98	135	115	138	116	138	116	98	84	114	96	114	95
	N	58	48	90	76	110	95	110	95	120	102	120	102	120	102	—	—	—	—	—	—
300	M	—	—	86	74	110	94	110	94	125	117	125	117	125	117	90	76	95	80	95	80
	N	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Märkused: 1. Numbrid tähendavad tunniirust kilomeetris.

2. Kolmandat spordijärku maanteeõidus ei anta.

3. Tabelis toodud normid olid kehtivad 1949. aastal. Sõltuvalt NSV Liidu rekordite parandamisest vastavate distantside vastavais klassides määrab Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee iga aasta uued järgunormid.

Meistersportlase järgunõuete juurde ringraja- ja murdmaasõidus:

Märkus. Distsantsi pikkus peab olema: murdmaasõidus — suvel meestel vähemalt 100 km ja naistel vähemalt 50 km, talvel meestel vähemalt 80 km ja naistel vähemalt 40 km; ringrajasõidus — meestel 200 km ja naistel 100 km.

Esimene järk

Antakse neile NSV Liidu esivõistlustest osavõtjaile, kelle resultaat pole üle 10 protsendi halvem sellest resultaadist, mis annab õiguse meistersportlase nimetuse saamiseks,

või

vähemalt linna ulatusega esivõistluste võitjaile ja neile võistlejaile, kelle resultaat on võitja resultaadist mitte üle 3 protsendi halvem, kusjuures tingimuseks on, et vastavas klassis läbib distantsi vähemalt kolm esimesse spordijärku kuuluvat sõitjat,

või

vähemalt linna ulatusega võistluste võitjaile, tingimusel, et vastavas klassis läbib distantsi vähemalt kuus teise spordijärku kuuluvat sõitjat.

Märkus. Diantantsi pikkus peab olema suvel meestel vähemalt 75 km ja naistel vähemalt 35 km, talvel meestel vähemalt 50 km ja naistel vähemalt 25 km.

Teine järk

Antakse vähemalt linna ulatusega võistlustest osavõtjaile, kelle resultaadid pole üle 10 protsendi halvem sellest resultaadist, mis annab õiguse saada esimest spordijärku,

või

vähemalt linna ulatusega võistluste võitjaile igas mootorrataste klassis tingimusel, et distantsi läbib vähemalt kolm teise spordijärku kuuluvat sõitjat,

või

vähemalt linna ulatusega võistluste võitjaile igas mootorrataste klassis tingimusel, et distantsi läbib vähemalt viis kolmandasse spordijärku kuuluvat sõitjat.

Märkus. Diantantside pikkus peab olema sama mis esimeses spordijärgus.

Kolmas järk

Antakse ükskõik missuguse ulatusega võistlustel 50 protsendile neist võistlejaist, kes läbivad vastavas klassis distantsi, kusjuures distantsi läbijate hulgas peab olema vähemalt kolm kolmandasse spordijärku kuuluvat sõitjat,

või

algajate võistluste võitjaile, kui vastavas klassis on distantsi läbinud vähemalt kolm sõitjat.

Noorte järk

Antakse 50 protsendile neist võistlejaist, kes on läbinud distantsi noortele korraldatud võistlustel

või

kes on kaks korda osa võtnud noortele korraldatud võistlustest ja distantsi läbinud.

Märkus: Noortel peab distantsi pikkus moodustama vähemalt 50 protsenti täiskasvanute distantsi pikkusest.

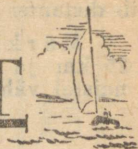

POKS

(vt. lk. 39)

PURJESPORT

PURJETAMINE JA JAÄPURJETAMINE

Järgunõuded

ROOLIMEHED

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistluste finaalsõitudes ümberistumisega esimesele kohale

või

tulla NSV Liidu esivõistluste finaalsõitudes kolme aasta jooksul kaks korda teisele kohale

või

saavutada ühe navigatsiooni jooksul erinevail võistlustel ümberistumisega kaks võitu 50 protsendi meistersportlaste üle, kes läbivad distantsi, kusjuures osavõtjate hulgas peab olema vähemalt neli meistersportlast,

või

tulla üleliidulise ja basseini ulatusega klassivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda esimesele kohale.

Esimene järk

Osa võtta NSV Liidu esivõistluste finaalsõitudest ümberistumisega

või

saavutada ühe navigatsiooni jooksul erinevail võistlustel ümberistumisega vähemalt kaks võitu esimesse spordijärku kuuluvate purjetajate üle tingimusel, et viimaseid võtab võistlustest osa vähemalt neli,

või

tulla liiduvabariigi esivõistluste finaalsõitudes ümberistumisega esimesele kohale tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt kolm esimesse spordijärku kuuluvat purjetajat,

või

saavutada ühe navigatsiooni jooksul klassivõistlustel kolm võitu erinevate purjetajate üle, kes kuuluvad esimesse spordijärku.

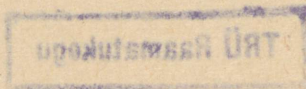
Teine järk

Osa võtta liiduvabariigi, Moskva või Leningradi esivõistluste finaalsõitudest ümberistumisega

või

saavutada ühe navigatsiooni jooksul erinevail võistlustel ümberistumisega kaks võitu erinevate purjetajate üle, kes kuuluvad teise spordijärku,

või

saavutada ühe navigatsiooni jooksul klassivõistlustel kolm võitu erinevate purjetajate üle, kes kuuluvad teise spordijärku.

Kolmas järk

Osa võtta linna ulatusega finaalsõitudest ümberistumisega
või
saavutada ühe navigatsiooni jooksul erinevail võistlustel ümberistumisega
kaks võitu erinevate purjetajate üle, kes kuuluvad kolmandasse spordijärku,
või
saavutada ühe navigatsiooni jooksul klassivõistlustel kolm võitu erinevate
purjetajate üle, kes kuuluvad kolmandasse spordijärku.

Noorte järk

Tulla noorte finaalsõistlustel 1.—3. kohale tingimusel, et võistleb vähemalt kümme inimest,

või
võtta kaks korda osa linna esivõistluste finaalist noortele-algajale
või
saavutada ühe navigatsiooni jooksul erinevail võistlustel kaks võitu erinevate purjetajate üle, kellel on noorte spordijärk.

MADRUSED

Esimene järk

Esineda meeskonna koosseisus, kes võidab NSV Liidu esivõistlused minigisuguses jahtide klassis,

või
esineda kolme aasta jooksul ühe ja sama meeskonna koosseisus, kes võtab
osa NSV Liidu esivõistluste finaalsõitudest ümberistumisega,

või
esineda kolme aasta jooksul ühe ja sama meeskonna koosseisus, kes tuleb
esimesele kohale liiduvabariigi, Moskva või Leningradi esivõistluste finaalsõitudes ümberistumisega,

või
esineda kolme aasta jooksul kaks korda ühe ja sama meeskonna koosseisus,
kes tuleb esimesele kohale üleliidulise või basseini ulatusega klassivõistlustel.

Teine järk

Esineda kolme aasta jooksul kaks korda ühe ja sama meeskonna koosseisus, kes tuleb liiduvabariigi, Moskva või Leningradi esivõistlustel 2.—3. kohale,

või
esineda ühe navigatsiooni jooksul kolm korda ühe ja sama meeskonna
koosseisus, kes tuleb erinevail klassivõistlustel esimesele kohale.

Kolmas järk

Esineda meeskonna koosseisus, kes tuleb kahes finaalsõidus ümberistumise-
misega 1.—3. kohale,

või

esineda ühe navigatsiooni jooksul kolm korda ühe ja sama meeskonna koosseisus, kes tuleb erinevail klassivõistlustel 1.—3. kohale.

Noorte järk

Esineda meeskonna koosseisus, kes tuleb ükskõik missuguseil finaali võistlustel roolimeeste ümberistumisega 1.—3. kohale,

või
esineda ühe navigatsiooni jooksul kolm korda ühe meeskonna koosseisus, kes võtab osa erinevaist klassivõistlustest.

SPORDIJÄRGU SÄILITAMINE

Saavutada üks võit oma spordijärgu purjetaja üle.

LISATINGIMUSED

Kõrgema spordijärgu saamiseks peab purjetajal olema eelmine spordijärk, samuti sportlik juhtimise kvalifikatsioon.

Võitu kõrgema järgu purjetajate üle tunnustatakse ainult siis, kui see on saavutatud selle järgu sportlase üle, kes võistluste momendil on vastava järgu nimekirjas. Resultaate arvestatakse tingimusel, kui võistlustest ümberistumisega võtab osa vähemalt 12 roolimeest, klassisõitudest vähemalt 5 jahti, ja kui distantsi pikkus on võistlustel kiiljahtidele vähemalt 10 miili ja võistlustel švertjahtidele vähemalt 5 miili.

Meeskonna personaalsele koosseisule (madrustele) meistersportlase nimetust ei anta.

Spordijärk antakse ainult neile meeskonna liikmeile, kes võtsid arvesse tulevail võistlustel osa kõigist sõitudest.

RATSASPORT

Järgunõuded

Meistersportlane

Püstitada uus üleliiduline rekord mingisugusel ratsaspordialal
või
saavutada NSV Liidu tšempioni nimetus
või

tulla kolme aasta jooksul kaks korda teisele kohale ühel või kahel järgmistest aladest: a) spordihobuse võistlus (mitmevõistlus); b) noorhobuse võistlus (mitmevõistlus); c) kõrgema klassi takistussõit; d) individuaalseil esi-

võistlustel takistuste grupiline ületamine; e) 6 km herdolvõidusõit; f) kõrgushüpe (norm 2,10 m ja rohkem); g) ratsasõidu kõrgem kool; h) kõrgus-laiushüpe (norm 2,05 m + 2,05 m); i) laiushüpe (normid: esimene koht 7,70 m, teine koht 7,50 m).

Esimene järk

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel 1.—5. koht ühel ratsaspordialal, mis on ette nähtud määrustes,

või

saavutada ükskõik missuguseil vähemalt linna ulatusega võistlustel 1.—3. koht tingimusel, et vastava ala lõpetavad vähemalt viis esimesse või kümme teise spordijärku kuuluvat ratsutajat.

Teine järk

Tulla NSV Liidu esivõistlustel mingisugusel spordialal 6.—10. kohale

või

saavutada ükskõik missuguseil vähemalt linna ulatusega võistlustel 1.—3. koht tingimusel, et vastava ala lõpetavad vähemalt viis teise või kümme kolmandasse spordijärku kuuluvat ratsutajat,

või

lähida keskmise klassi takistussõidus distants kiirusega vähemalt 300 m minutis, kusjuures ei tohi olla üle nelja karistuspunkti (kinnises maneežis lähida distants kiirusega vähemalt 200 m minutis).

Kolmas järk

Tulla vähemalt linna ulatusega võistlustel algajaile mingisugusel ratsaspordialal esimeseks

või

näidata järgmisi resultate:

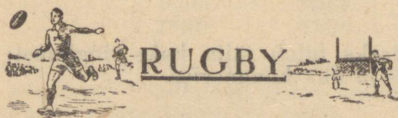
a) takistussõidus (6 takistust — raidtõke, laudsein, kivimüür, rööbaspuud, sulgpoom ja püramiid: tõkete kõrgus 80—90 sm) lähida marsruut kiirusega 300 m minutis ja mitte üle nelja karistuspunktiga (kinnises maneežis lähida distants kiirusega 200 m minutis);

b) sooritada maneežisõit tingimustel ja nõudeil, mis esitatakse kolmanda spordijärgu saamiseks;

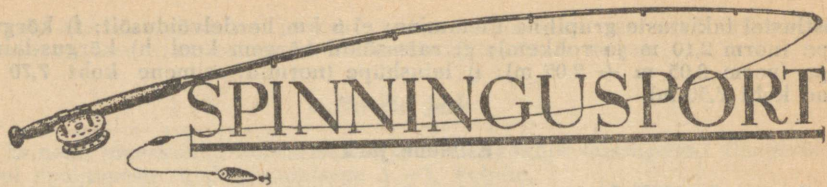
c) sooritada kohustuslikus korras katse veterinaarses ettevalmistuses selles ulatuses, mis on kavas ette nähtud.

Märkused: 1. Kõrgema spordijärgu saamiseks peab olema eelmise spordijärk.

2. Noorte järku ei ole; võistlustele lubatud noori kvalifitseeritakse üldaluseil täiskasvanutega.

(vt. lk. 36)

Järgunõuded

Visete täpsust hinnatakse punktides, visete kaugust aga mõõdetakse meetreis.

Spordijärgud	Alad	TINGIMUSED	Mehed		Naised	
			Silmade või meetrite summa			
			kahe käega	ühe käega	kahe käega	ühe käega
Sihtmärk 1						
Meistersportlane	Täpsusele	Vahelduvast stardist 5 viset järjestikku — 2 viset 25 m, 1 vise 27,5 m ja 2 viset 30 m-lt	40	40	40	40
	Kaugusele	Püsivast stardist 3 viset järjestikku	220	200	150	135
Esimene järk	Täpsusele	Vahelduvast stardist 5 viset järjestikku — 2 viset 25 m ja 3 viset 27,5 m-lt	36	36	36	36
	Kaugusele	Püsivast stardist 3 viset järjestikku	180	160	130	120
Teine järk	Täpsusele	Püsivast stardist 5 viset järjestikku	30	30	30	30
	Kaugusele	Püsivast stardist 3 viset järjestikku	150	135	120	110
Kolmas järk	Täpsusele	Püsivast stardist 5 viset järjestikku	22	22	22	22
	Kaugusele	Püsivast stardist 3 viset järjestikku	125	115	105	90

Spordijärgu saamiseks tuleb täita kaks tingimust: ühtedel ja samadel võistlustel üks täpsus- ja üks kaugusvise.

SUUSATAMINE

MAASTIKUSUUSATAMINE

Järgunõuded

Meistersportlane

Meistersportlase nimetus antakse suusatajaile, kes tulevad NSV Liidu esivõistluste individuaalvõistlustel ükskõik missugusel distantsil 1.—8. kohale

või

ükskõik missuguseil teistel vähemalt linna ulatusega võistlustel esimesele kohale tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kümme meistersportlast, kes läbivad distantsi,

või

samadel võistlustel 2.—3. kohale tingimusel, et nende poolt näidatud aeg pole võitja ajast halvem meestel 18 km-s 2 minuti, 30 km-s 5 minuti ja 50 km-s 8 minuti võrra, naistel 5 km-s 1 minuti ja 10 km-s 2 minuti võrra,

või

1) NSV Liidu esivõistlustest osavõtjaile (mehed) 50 km-s, kes kolme aasta jooksul tulevad kaks korda 9.—12. kohale (sõltumata näidatud ajast);

2) NSV Liidu esivõistlustest osavõtjaile (naised) 10 km-s, kes kolme aasta jooksul tulevad kaks korda 9.—12. kohale (sõltumata näidatud ajast).

Järgunormid

Mehed

Spordijärgud	5 km	10 km	18 km	20 km	30 km	50 km
Esimene järk . . .	—	41.00	1:17.00	1:26.00	2:18.00	4:10.00
Teine järk . . .	—	46.00	1:25.00	1:34.00	2:33.00	4:35.00
Kolmas järk . . .	24.00	50.00	1:34.00	1:45.00	2:48.00	—
Noorte järk . . .	26.00	54.00	1:46.00	1:58.00	—	—

Naised

Spordijärgud	5 km	5 km	8 km	10 km
Esimene järk . . .	—	25.30	42.00	53.00
Teine järk . . .	—	27.00	46.00	60.00
Kolmas järk . . .	17.00	30.00	51.00	1:07.00
Noorte järk . . .	19.00	35.00	57.00	—

Esimese, teise, kolmanda ja noorte spordijärgu normid võetakse arvesse ükskõik missuguseil ametlikel võistlustel, mille kohtunikekogu on kinnitanud vastava kehakultuuri- ja spordikomitee poolt.

Järgunormidena arvestatakse resultaate, mis on saavutatud murdmaastikul korraldatud võistlustel.

SUUSAHÜPPED

Järgunormid (punktides)

Spordi- järgud	Hüppemäe projekteeritud võimsus meetreis						üle 80
	20—30	30—40	40—50	50—60	60—70	70—80	
Meistersportlane	—	—	—	225	220	215	210
Esimene järk . . .	—	215	215	210	210	205	200
Teine järk . . .	—	210	205	200	195	185	—
Kolmas järk . . .	190	185	180	—	—	—	—
Noorte järk . . .	190	180	—	—	—	—	—

Arvud tähendavad punktide summat.

Meistersportlase norm tuleb arvesse, kui see on täidetud ükskõik missuguseil vähemalt linna ulatusega võistlustel ja üle 50 m võimsusega mäelt, kusjuures võistlustest võtab osa vähemalt kolm meistersportlast.

Hüppe tehnikat peavad hindama kolm vähemalt vabariikliku kategooria kohtunikku. Võistlustel esimese, teise ja kolmanda spordijärgu hüppajaile peavad tehnikat hindama kolm kohtunikku.

Hinne saadakse punktide liitmisest, mis on antud hüppe kauguse ja hüppe tehnika hindamise eest vastava spetsiaalse tabeli järgi.

KAHEVÕISTLUS: 18 km SÖIT JA SUUSAHÜPPED

Järgunormid (punktides)

Spordi- järgud	Hüppemäe võimsus meetreis					18 km sõidu aeg
	20—30	30—40	40—50	50—60	60—70	
Meistersportlane	—	—	—	425	420	Esimese spordijärgu aeg 18 km-s
Esimene järk . . .	—	415	410	405	400	Teise spordijärgu aeg 18 km-s
Teine järk . . .	—	390	385	380	375	Kolmanda spordijärgu aeg 18 km-s
Kolmas järk . . .	375	365	355	—	—	18 km aeg 1:40.00
Noorte järk . . .	375	365	—	—	—	9 km aeg 55.00

Meistersportlase nimetus antakse ükskõik missuguse ulatusega võistlustel, millest võtab osa vähemalt kolm meistersportlast ja millel hüppetehnikat hindavad kolm vähemalt vabariikliku kategooria kohtunikku.

Hüppe sooritamise tehnikat võistlustel teistele spordijärkudele peavad hindama kolm kohtunikku.

SLALOM, KIIRLASKUMINE JA ALPI KAHEVÕISTLUS

Järgunõuded

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistlustel 1.—3. kohale või kolme aasta jooksul kaks korda 4.—5. kohale

või

saavutada teistel, vähemalt linna ulatusega võistlustel võitja aja suhtes mitte halvemat aega kui 105 protsenti tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt viis meistersportlast, kes võistluse lõpetavad.

Märkus: Võistlused peavad toimuma rajal, mis on ette nähtud võistlusmäärustes üleliidulisteks võistlusteks.

Esimene järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel võitja aja suhtes mitte halvemat resultaati kui 115 protsenti tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt kolm meistersportlast, kes lõpetavad võistluse,

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel võitja aja suhtes mitte halvemat resultaati kui 105 protsenti tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt viis esimese spordijärgu suusatajat, kes lõpetavad võistluse,

või

võita võistlused, millest võtab osa vähemalt kümme teise järgu suusatajat, tingimusel, et võitja aeg on teisest resultaadist parem vähemalt 5 protsendi võrra.

Märkus: Raja pikkus peab slalomis olema vähemalt 200 m, kiirlaskumises meestele vähemalt 1500 m ja naistele vähemalt 1000 m.

Teine järk

Saavutada ükskõik missuguseil võistlustel võitja aja suhtes mitte halvemat resultaati kui 130 protsenti tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt kolm meistersportlast, kes lõpetavad võistluse,

või

saavutada võitja aja suhtes mitte halvemat resultaati kui 120 protsenti võistlustel, millest võtab osa vähemalt kolm esimese spordijärgu suusatajat, kes lõpetavad võistluse,

või

saavutada võitja aja suhtes mitte halvemat resultaati kui 105 protsenti võistlustel, millest võtab osa vähemalt viis teise spordijärgu suusatajat, kes lõpetavad võistluse,

või

võita võistlused, millest võtab osa vähemalt kümme kolmanda spordijärgu suusatajat, tingimusel, et võitja aeg on teisest resultaadist parem vähemalt 5 protsendi võrra.

Märkused: 1. Alpi kahevõistluses ja kiirlaskumises antakse teine spordijärk ainult neile suusatajaile, kes omavad kolmandat spordijärku slalomis.

2. Raja pikkus peab slalomis olema vähemalt 150 m, kiirlaskumises meestele vähemalt 1000 m ja naistele vähemalt 800 m.

Kolmas järk

(Antakse ainult slalomis.)

Saavutada ükskõik missuguseil võistlustel võitja aja suhtes mitte halvemat resultaati kui 135 protsenti tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt kolm esimese spordijärgu suusatajat, kes lõpetavad võistluse.

või
saavutada ükskõik missuguseil võistlustel võitja aja suhtes mitte halvemat
resultaati kui 125 protsenti tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt
kolm teise järgu suusatajat, kes lõpetavad võistluse,

või
saavutada ükskõik missuguseil võistlustel võitja aja suhtes mitte halvemat
resultaati kui 110 protsenti tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt viis
kolmanda järgu suusatajat, kes lõpetavad võistluse,

või
võita võistlused, mille lõpetab vähemalt kümme algajat, tingimusel, et võitja
aeg on teisest resultaatist parem vähemalt 5 protsendi võrra.

Noorte järk

Saavutada ükskõik missuguseil võistlustel, millest võtab osa vähemalt
kolm noorte järgu suusatajat, võitja aja suhtes mitte halvemat resultaati
kui 110 protsenti,

või
võita algajate võistlused tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kümme ini-
mest, kes lõpetavad võistluse.

Märkus: Kolmas ja noorte spordijärk antakse slalomivõistlustel,
mille korraldamisel on silmas peetud järgmisi tingimusi:

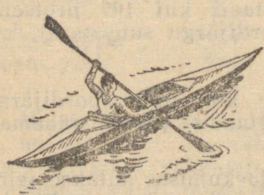
a) raja pikkus on vähemalt 100 m;

b) kohustuslikult peavad rajal olema järgmised kujundid: lühiliin
neljast, diagonaal kolmest ja nõelasilm kahest väravast (lahtistest ja kin-
nistest);

c) nõlvaku kallakus peab olema vähemalt 15° — 20° ;

d) väravate laius peab olema mitte üle 4 m;

e) keskmine kiirus peab olema meestel vähemalt 3 m ja naistel
vähemalt 2 m sekundis.

SÕUDMINE

AKADEEMILINE, SÜSTADEL JA RAHVAPAATIDEL

Järgunõuded

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistlustel esimesele kohale mingisuguses paatide
klassis või kategoorias

või
tulla NSV Liidu esivõistlustel 1.—2. kohale akadeemilises üksiksõudmises

või

tulla NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda teisele (akadeemilises üksiksõudmises kolmandale) kohale.

Esimene järk

Võtta NSV Liidu esivõistlustel osa finaalsõitudest

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel teisele spordijärgule kaks võitu tingimusel, et poolfinaalist võtab osa vähemalt neli meeskonda.

Teine järk

Saavutada ametlikel võistlustel kolmandale spordijärgule kaks võitu tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt neli meeskonda.

Kolmas järk

Saavutada lahtistel võistlustel ükskõik missuguseile paatidele esimene koht tingimusel, et võistleb vähemalt neli meeskonda,

või

saavutada hooaja jooksul lahtistel võistlustel kaks korda teine koht tingimusel, et võistleb vähemalt viis meeskonda.

Noorte järk

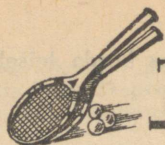
Saavutada ükskõik missuguseil võistlustel noortele 1.—2. koht tingimusel, et võistleb vähemalt neli meeskonda.

Spordijärgu säilitamine

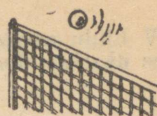
Saavutada hooaja jooksul oma spordijärgus üks võit.

Märkused: 1. Klassifitseeritakse eraldi akadeemilises sõudmises, süstadel ja rahvapaatidel.

2. Kõrgema spordijärgu saamiseks meeskonnasõidus (2, 4, 8) peab omama eelmist spordijärku. Näide: kui kolmanda järgu sõudja esines meeskonnas, kes saavutas võidu, mis annab talle õiguse esimese spordijärgu saamiseks, saab see sõudja ainult teise spordijärgu.

TENNIS

TENNIS JA LAUATENNIS

Järgunõuded

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistlustel esimesele kohale
või
tulla NSV Liidu esivõistlustel üksikmängus teisele kohale või kolme aasta
jooksul kaks korda kolmandale kohale
või
saavutada kolm võitu erinevate meistersportlaste üle, kes kuuluvad aasta
edetabelis kümne parima hulka,
või
kuuluda NSV Liidu edetabelis viie aasta jooksul kolm korda kümne
parima hulka.

Esimene järk

Saavutada aasta jooksul kuus võitu erinevate teise spordijärgu mängi-
jate üle
või
saavutada aasta jooksul kolm võitu erinevate esimese spordijärgu mängijate
üle.

Teine järk

Saavutada aasta jooksul kuus võitu erinevate kolmanda spordijärgu
mängijate üle
või
saavutada aasta jooksul kolm võitu erinevate teise spordijärgu mängijate
üle.

Kolmas järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu erinevate kolmanda spordijärgu
mängijate üle
või
saavutada aasta jooksul viis võitu erinevate algajate üle tingimusel, et võist-
lustest võtab osa vähemalt 10 inimest.

Noorte järk

Saavutada noorte võistlustel viie ametliku võistu juures vähemalt kolm
võitu.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada aasta jooksul oma spordijärgus kaks võitu.

TURISM

Järgunõuded

Spordi- järgud	Sooritada matku järgmise raskusega marsruutidel														
	I kategooria					II kategooria					III kategooria				
	Kokku	olles neil				Kokku	olles neil				Kokku	olles neil			
		osa- võtjaks		juhiks			osa- võtjaks		juhiks			osa- võtjaks		juhiks	
		suvel	talvel	suvel	talvel		suvel	talvel	suvel	talvel		suvel	talvel	suvel	talvel
Meistersportlane	4	1	1	1	1	4	1	1	1	1	2	1	1	—	—
Esimene järk . . .	4	1	1	1	1	2	1	1	—	—	1	1	—	—	—
Teine järk . . .	3	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolmas järk . . .	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Märk „NSVL turist“	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Märkused: 1. Matka raskuse määrab „Näitajate tabel, mis näitab turistlike marsruutide raskuse kategooriat“, mille on kinnitanud Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee (vt. lk. 64).

2. Nõuded matkade juhtimise suhtes kehtivad matkade kohta, mis on võetud järgunõuete tabelisse.

Spordijärgu säilitamine

Kord kahe aasta kohta sooritada matk I, II või III kategooria marsruuti mööda.

Lisanõuded

Meistersportlane. Kümme arvestatavat matka sooritada vähemalt kolmel turismialal (jalgsi, suuskadel, paadiga või jalgrattal).

Esimene järk. Seitse arvestatavat matka sooritada vähemalt kahel turismialal.

Märk „NSVL turist“. Sooritada VTK kompleksi I astme üldnormid. Osa võtta puhkepäeva-turismist. Sooritada katsed märgi „NSVL turist“ ettevalmistuskava järgi.

Näitajate tabel, mis näitab turistlike marsruutide raskuse kategooriat

Näitajad	Raskuse kategooria			Veel			Jalgrattal			Suuskadel		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
1. Matka kestus päevades sealhulgas asustamata kohtades	10	15	20	10	15	20	10	15	20	8	12	16
2. Kilometraaz sealhulgas looduslike takistuste ületamisega	180	250	300	250	400	600	350	500	600	180	250	300
3. Ööbimiste arv väli-tingimustes	—	50	100	—	25	50	—	50	100	—	50	100
4. Kas oli kirjanduslike allikaid läbitud marsruudi kohta?	3	8	15	3	8	15	3	8	15	—	3	8
5. Kas oli suuremastabiilisi kaarte läbitud marsruudi kohta?	ja	ja	ei	ja	ja	ei	ja	ja	ei	ja	ja	ei
	ja	ja	ei	ja	ja	ei	ja	ja	ei	ja	ja	ei

Märkused: 1. Mägimatkade puhul (liikumisel väljaspool sõiduteid ja sõudepaatidel liikumisel vastu voolu) vähendatakse kilometraazi poole võrra.

2. Looduslike takistuste all mõeldakse: a) jalgrattamatkadel rasket murdmaastikku, liivast ja soist pinda, metsaradu jne.; b) matkade puhul veel kärestikke, ummistusi jne.

TÕSTESPORT

Järgunormid

	Surumine kahega	Rebimine kahega	Toukamine kahega	Kogusumma üksikharjutuste normide	
				täitmisel	mittetäitmisel

Meistersportlane

Kärbeskaal	80,0	82,5	110,0	272,5	280,0
Sulgkaal	90,0	92,5	120,0	302,5	305,0
Kergekaal	97,5	100,0	130,0	327,5	330,0
Keskkaal	105,0	110,0	140,0	355,0	360,0
Poolraskekaal	110,0	115,0	150,0	375,0	380,0
Raskekaal	117,5	120,0	157,5	395,0	400,0

Esimene järk

Kärbeskaal	70,0	72,5	100,0	242,5	243,0
Sulgkaal	80,0	82,5	110,0	272,5	275,0
Kergekaal	87,5	90,0	117,5	295,0	297,5
Keskkaal	92,5	95,0	125,0	312,5	315,0
Poolraskekaal	97,5	100,0	130,0	327,5	330,0
Raskekaal	105,0	107,5	135,0	347,5	350,0

Teine järk

Kärbeskaal	62,5	65,0	85,0	212,5	—
Sulgkaal	70,0	72,5	95,0	237,5	—
Kergekaal	77,5	80,0	105,0	262,5	—
Keskkaal	82,5	85,0	112,5	280,0	—
Poolraskekaal	87,5	90,0	115,0	292,5	—
Raskekaal	92,5	95,0	125,0	312,5	—

Kolmas järk

Kärbeskaal	50,0	52,5	70,0	172,5	—
Sulgkaal	57,5	60,0	80,0	197,5	—
Kergekaal	65,0	67,5	87,5	220,0	—
Keskkaal	70,0	72,5	95,0	237,5	—
Poolraskekaal	75,0	77,5	100,0	252,5	—
Raskekaal	80,0	85,0	107,5	272,5	—

Spordijärgu saamiseks tuleb järgunormid täita nii igas tõsteliigis kui ka kolmevõistluse kogusummas.

Meistersportlastel ja esimese järgu sportlastel loetakse kolmevõistluse kogusumma norm üksikuis tõsteliikides normi mitteäitmise puhul täide- tuks ainult siis, kui nad ületavad kogusumma nii, nagu on näidatud tabelis.

UJUMINE

Järgunormid

	Meister- sporlane	Esime- järg	Teine järg	Kolmas järg	Noorte järg
Mehed					
Vabaujumine					
100 m	0.59	1.05	1.15	1.30	1.47
200 m	2.13	2.27	2.50	3.24	4.02
400 m	4.51	5.22	6.13	7.28	8.52
1500 m	20.18	22.27	25.58	31.14	—
Rinnuliujumine					
100 m	1.16	1.24	1.37	1.57	2.19
200 m	2.51	3.09	3.38	4.22	5.12
Liblikaujumine					
100 m	1.12	1.19	1.32	1.50	2.11
200 m	2.40	2.56	3.24	4.06	4.52
Seliliujumine					
100 m	1.09	1.16	1.28	1.46	2.06
200 m	2.32	2.47	3.14	3.53	4.37
Küljeliujumine					
100 m	1.09	1.15	1.25	1.41	—
300 m	4.01	4.22	4.59	5.53	—
Naised					
Vabaujumine					
100 m	1.09	1.16	1.28	1.46	2.06
200 m	2.35	2.52	3.19	3.59	4.44
400 m	5.33	6.08	7.06	8.33	10.09
1000 m	15.14	16.51	19.29	23.27	—

Rinnuliujumine					
100 m	1.25	1.34	1.49	2.11	2.35
200 m	3.03	3.22	3.53	4.41	5.34
Liblikaujumine					
100 m	1.24	1.33	1.48	2.10	2.34
200 m	3.03	3.22	3.53	4.41	5.34
Seliliujumine					
100 m	1.17	1.26	1.39	1.59	2.21
200 m	2.50	3.08	3.37	4.21	5.10
Küljeliujumine					
100 m	1.20	1.28	1.42	2.03	—
200 m	2.51	3.09	3.38	4.23	—

Märkus: Toodud tabelis mitteloeteldud distantsidel spordijärku ei anta.

VEE- MOOTORISPORT

Järgunõuded

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistlustel ametlikes võistlusklassides esimesele kohale või kolme aasta jooksul kaks korda teisele kohale.

Esimene järk

Saavutada aasta jooksul kaks võitu 50 protsendi esimese järgu sportlaste üle, kes lõpetavad võistluse, tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt neli esimese järgu sõitjat.

Teine järk

Saavutada aasta jooksul kaks võitu 50 protsendi teise järgu sportlaste üle, kes lõpetavad võistluse, tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt neli teise järgu sõitjat.

Kolmas järk

Saavutada linna ulatusega võistlustel algajaile ühel distantsil esimene koht tingimusel, et kaasa võistleb vähemalt kuus sõitjat,

või

saavutada aasta jooksul kaks võitu 50 protsendi kolmanda järgu sportlaste üle, kes lõpetavad võistluse, tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt neli kolmanda järgu sõitjat.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada aasta jooksul oma spordijärgus vähemalt üks võit.

Märkused: 1. Noorte spordijärku ei anta.

2. Spordijärgu võib saada ainult sportlane, kellel on juhtimise kvalifikatsioon mootor-veesõidukeil.

3. Kõrgema spordijärgu saamiseks peab omama eelmist spordijärku.

(vt. lk. 36)

Järgunõuded

Meistersportlane

Tulla NSV Liidu esivõistlustel 1.—2. kohale või kolme aasta jooksul kaks korda 3. kohale

või

saavutada aasta jooksul sportlaste üle, kes jooksval aastal täidavad meistersportlasele esitatavad nõuded, finaalgupis viis võitu vehklemises floreti (vene keeles: rapiir), täägi või espadroniga või 15 võitu vehklemises epeega

või

tulla aasta edetabelis ühes relvaliigis vähemalt kolmandale kohale.

Esimene järk

Saavutada aasta jooksul finaalgupis kümme (epeega 15) võitu erinevate vastaste üle, kes kuuluvad teise spordijärku,

või

saavutada aasta jooksul finaalgupis kuus (epeega 10) võitu esimese spordijärgu vehklejate üle.

Teine järk

Saavutada aasta jooksul finaalgupis kümme võitu kolmanda järgu vehklejate üle

või

saavutada aasta jooksul finaalgupis neli võitu teise järgu vehklejate üle.

Kolmas järk

Saavutada aasta jooksul finaalgupis kolm võitu erinevate vehklejate üle, kes kuuluvad kolmandasse spordijärku.

Noorte järk

Saavutada kümnest ametlikust kohtumisest noorte võistlustel vähemalt viis võitu.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada aasta jooksul oma spordijärgus kaks võitu.

Märkus: Võitu kõrgema järgu sportlase üle hinnatakse kahe võiduna oma spordijärgus.

VETTEHÜPPED

Järgunõuded

Mehed

Spordijärgud	Painduv hoolaud 3 m		Hüppetorn 10 m	
	kava	Punkte	kava	Punkte
Meistersportlane	6 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 11) ja 6 raskusastmetega piiramata valikhüpet	184	6 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 11) ja 6 raskusastmetega piiramata valikhüpet	184
Esimene järk	5 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 9) ja 5 raskusastmetega piiramata valikhüpet	137	5 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 9) ja 5 raskusastmetega piiramata valikhüpet	137
Teine järk	5 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 8)	48	5 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 8)	48
Kolmas järk	3 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 4,5)	27	3 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 4,5)	27
Noorte järk	3 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 4)	24	3 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 4)	24

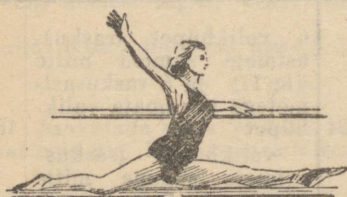
Naised

Spordijärgud	Painduv hoolaud 3 m		Hüppetorn 5 ja 10 m	
	kava	Punkte	kava	Punkte
Meistersportlane .	5 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 9) ja 5 raskusastmetega piiramata valikhüpet	140	5 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 9) ja 5 raskusastmetega piiramata valikhüpet	140
Esimene järk .	5 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 8,5) ja 5 raskusastmetega piiramata valikhüpet	130	5 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 8,5) ja 5 raskusastmetega piiramata valikhüpet	130
Teine järk . . .	4 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 6)	36	4 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 6)	36
Kolmas järk . .	3 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 4)	24	3 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 4)	24
Noorte järk . .	3 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 4)	22	3 valikhüpet (raskusastmete summa mitte üle 4)	22

Kõrgema spordijärgu saamiseks peab sportlane omama eelmist järku.

Märkus: Silmas peetakse kõigi arvesse tulevate hüpete raskusastmete summat. Iga hüppe sooritamiseks antakse üks katse.

Noored sooritavad tornihüppeid ainult 5 m kõrguselt.

VÕIMLEMINE

SPORTLIK VÕIMLEMINE

(Mehed ja naised)

Järgunõuded

Meistersportlane

Saavutada ametlikel võistlustel 100 punkti (palli) võimalikust 120 punktist sund- ja valikharjutuste täitmisel meistrite kuuevõistluste kava järgi.

kusjuures valikharjutuste raskus on 20 punkti (valikharjutuste elementide ja ühendite hindetabeli järgi).

Esimene järk

Saavutada ametlikel võistlustel 75 protsenti võimalikust punktide kogusummast sund- ja valikharjutuste täitmisel esimese spordijärgu kuuevõistluse kava järgi, kusjuures valikharjutuste raskus on 15 punkti (valikharjutuste elementide ja ühendite hindetabeli järgi).

Teine, kolmas ja noorte järk

Saavutada ametlikel võistlustel 75 protsenti võimalikust punktide kogusummast sundharjutuste täitmisel vastava spordijärgu kuuevõistluse kava järgi.

Spordijärgu säilitamine

Täita samad vastava spordijärgu nõuded.

AKROBAATIKA

(Mehed ja naised)

Järgunõuded

Meistersportlane

Saavutada ametlikel võistlustel 85 protsenti võimalikust punktide kogusummast viievõistluse (kaks sund- ja kaks valikharjutust vastaval akrobaatika-alal ja valik-vabaharjutus) kava järgi, kusjuures valikharjutuste raskus on vastava hindetabeli järgi kuni 20 punkti.

Esimene järk

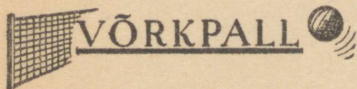
Saavutada ametlikel võistlustel 75 protsenti võimalikust punktide kogusummast viievõistluse (kaks sund- ja kaks valikharjutust vastaval akrobaatika-alal ja valik-vabaharjutus) kava järgi, kusjuures valikharjutuste raskus on vastava hindetabeli järgi kuni 15 punkti.

Teine, kolmas ja noorte järk

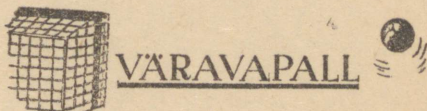
Saavutada 75 protsenti võimalikust punktide kogusummast vastava spordijärgu sundharjutuste kava täitmisel.

Spordijärgu säilitamine

Täita samad vastava spordijärgu nõuded.

(vt. lk. 36)

(vt. lk. 36)

TAIENDUSI ÜHTSES SPORDIKLASSIFIKATSIOONIS

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee käskkirjadele nr. 1500 — 31. detsembrist 1949 ja nr. 35 — 24. jaanuarist 1950 on üleliidulist ühtset spordiklassifikatsiooni täiendatud järgmiselt:

VEHKLEMINE

Järgunõuded

Kolmas järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu kolmanda järgu sportlaste üle
või
kuus võitu erinevate võistlejate üle, kellel puudub spordijärk.

KUNSTILINE VOIMLEMINE

Järgunõuded

Meistersportlane

Saavutada ametlikel võistlustel 85 protsenti võimalikust punktide kogusummast sund- ja valikharjutuste täitmisel, kusjuures valikharjutuste raskus on kuni 20 punkti (valikharjutuste elementide ja ühendite hindetabeli järgi).

Esimene järk

Saavutada ametlikel võistlustel 75 protsenti võimalikust punktide kogusummast sund- ja valikharjutuste täitmisel, kusjuures valikharjutuste raskus on kuni 15 punkti (valikharjutuste elementide ja ühendite hindetabeli järgi).

Teine, kolmas ja noorte järk

Saavutada ametlikel võistlustel 75 protsenti võimalikust punktide kogusummast liigituskava harjutuste täitmisel.

Spordijärgu säilitamine

Täita samad vastava spordijärgu nõuded.

UHTNE JÄRGUMÄRK KÕIGIL SPORDIALADEL

Kuni peaaegu 1949. aasta lõpuni kehtis umbes 220 liiki järgumärke. Oma kujutluselt jagunesid need vastavalt spordialadele, mõnedel spordialadel veel vastavalt üksikharjutustele. Ka olid eraldi märgid meestele ja naistele. Näiteks juba ainult kergejõustikus oli üle 50 erineva märgi.

Kõik see tekitas teatavaid raskusi märkide õigeaegses väljasaatmises järgusportlastele. Sageli puudusid kohapeal vajalikud märgid. Selle tagajärjel pidid paljude keskuste kehakultuurlased, kes olid edukalt sooritanud järgunormid ja -nõuded, mõnikord kuude viisi ootama järgumärgi kättesaamist.

Kõige tõttu otsustas Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee 1949. aasta lõpul anda kõigil spordialadel välja ühtset kuju järgumärgi.

Uus märk on valmistatud värvilisest metallist, omades ümmargust kuju diameetriga 26 mm. Märgi keskel on joonis, mis kujutab üht osa VTK märgist — hammasratast sellele asetatud viisnurgaga. Viisnurgal on jooksja, kes purustab finišilindi. Märgi alumist poolt piirab värviline riba, millele on vene keeles kirjutatud vastav järk. Esimese järgu märgil on punane, teise järgu märgil sinine ja kolmanda järgu märgil roheline riba. Märgi ülemine pool on piiratud loorberipärjaga, kusjuures märgi tipus on sirbi ja vasara embleem. Esimese järgu märgi kujutus on toodud käesoleva brošüüri kaanel.

Märk kinnitatakse riietuse vasakpoolsele rinnale kruvi abil.

Selgitavalt olgu öeldud, et varem väljaantud rinnamärgid ei kaota kehtivust ja neid ei vahetata ümber uute vastu. Täites kõrgema spordijärgu normatiivid saab sportlane vastava ühtse rinnamärgi. Sportlased, kes täidavad järgusportlase normid või nõuded mitmel spordialal, saavad vastava kõrgeimat järku rinnamärgi, kuid nende resultaadid mitmel spordialal märgitakse klassifikatsioonipiletile.

SISUKORD

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee käskkiri nr. 140 — 23. veebruarist 1949	Lk. 5
---	----------

Lisad:

1. Üleliidulise tühse spordiklassifikatsiooni juhend	9
Eesmärk ja ülesanded	9
Sportlikud nimetused ja spordijärgud	9
Spordijärgu andmise kord	10
Sportlike nimetuste ja spordijärgude vormistamise kord	11
Klassifikatsioonipiletite ja -märkide väljaandmine	13
Klassifikatsioonipiletite registreerimine ja alalhoidmine	14
Klassifikatsiooninimistud	14
Aruandluse esitamise kord	15
Lisa 1: Sportlase arvelduskaart	16
Lisa 2: Nimekiri klassifikatsioonipiletite väljaandmise kohta	18
2. Järgunormid ja -nõuded	19
Alpinism	19
Iluisutamine	21
Jahilaskmine	23
Jalgpall	24
Jalgrattasport	26
Jäähoki ja jääpall	30
Jääpurjetamine	30
Kabe	31
Kergejõustik	32
Kiirusutamine	35
Korvpall	36
Kurnimäng	38
Laskesport	39
Lauatennis	39
Maadlus	39

	Lk.
Malesport	45
Mootorisport	49
Poks	51
Purjesport	52
Ratsasport	54
Rugby	55
Spinningusport	56
Suusatamine	57
Sõudmine	60
Tennis	62
Turism	63
Tõstesport	65
Ujumine	66
Vee-mootorisport	67
Veepall	68
Vehklemine	68
Vettehüpped	69
Võimlemine	70
Võrkpall	71
Väravapall	71

Täiendusi ühtses spordiklassifikatsioonis	72
Ühtne järgumärk kõigil spordialadel	73

Vastutav toimetaja R. Isok.

Kaanejoonise valmistanud V. Tomassov.

Keeleline toimetaja L. Randman.

Tehniline toimetaja A. Adari.

Ladumisele antud 15. XII 1949 Trük-
kimisele antud 21. II 1950. Trükiarv
2000. Trükipoognaid 4,75. MB-01726.
Trükikoda „Punane Täht”,
Tallinn, Pikk 54/58.
Tellimise nr. 2092.

На эстонском языке.

«Единая всесоюзная спортивная
классификация на 1949—1953 г. г.»

76

Rbl. 1.80

A-18347

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00504966 5